

ŽELEZAR

Jesenice, 18. decembra 1965
LETO VII

Poština plačana v gotovini
Številka 51

Izpolnjevanje akcijskega programa v valjarni 2400

Za 17. sejo delavskega sveta delovne enote valjarne 2400 so pripravili zelo obširno gradivo, dnevni red pa je obsegal pet točk. Najprej so ugotovili, da so bili sklepi 16. redne seje delavskega sveta delovne enote v celoti izpolnjeni, nato pa je obratovodja člane delavskega sveta seznanil še s sklepi, ki jih je na svoji seji sprejel upravni odbor železarne.

V zvezi z drugo točko dnevnega reda je obratovodja valjarne 2400 poročal o izpolnjevanju akcijskega programa. Najprej je poudaril, da so v novembru dosegli boljši rezultat glede zniževanja odsotnosti z dela. Medtem ko so se izostanki zaradi bolo-

vanja do 30 dni nekoliko povečali, pa po drugi strani ugotavljajo manjšo odsotnost pri bolovanju nad 30 dni, v primerjavi s podatki za oktober, ko so imeli 219 bolezenskih dni, v novembru pa le 142 dni. Zelo ugodni so tudi po-

(nadaljevanje na 2. strani)

Delovno predsedstvo na nedeljski konferenci SZDL

Letna konferenca občinskega odbora SZDL Jesenice

V nedeljo, 12. decembra, je Občinski odbor SZDL Jesenice na letni konferenci razpravljal o opravljenem delu v minuli mandatni dobi. Konferenca se je udeležilo 116 delegatov, ki so bili izvoljeni v osnovnih organizacijah SZDL, pri kolektivnih članih SZDL ter dosedanja člani občinskega odbora, ter nadzornega odbora. Konferenca se je udeležila tudi nekaj uglednih gostov, med njimi podpredsednik Glavnega odbora SZDL Slovenije dr. Jože Vilfan, po-

slanca republiške skupščine Slovenije inž. Ivan Arzenšek in Milan Kristan, sekretar Občinskega odbora SZDL občine Kranj ter predstavniki občinske skupščine ter družbeno političnih organizacij občine Jesenice.

Poročilo je na konferenci prebral predsednik Občinskega odbora SZDL Pavel Lotrič, ki je med drugim poudaril, da dosežena raven in dinamika na področju gospodarstva družbenih služb, kakor tudi na področju proiz-

vodnje in potrošnje v celoti ter uvajanje novih odnosov v naš ekonomski sistem dajejo Socialistični zvezi in njeni aktivnosti posebno obsežje. To je važno tudi zaradi tega, ker prav ta položaj narekuje in usmerja delo organizacije k bolj realnemu reševanju problemov.

Zaradi tega je bilo tudi delo občinskega odbora SZDL usmerjeno predvsem na proces spreminjanja družbeno ekonomskega in političnega (nadalj. na 6.—7. strani)

Jeklovlek izpolnil letni plan

Delovnim enotam, ki so že izpolnile letni plan, se je pridružil še obrat Jeklovlek. Letni plan, ki je znašal 6.200 ton, so izpolnili 11. decembra, medtem ko v novem jeklovleku na Beli letošnjega plana še niso izpolnili.

Letni plan sta izpolnili v livarni tudi kovinolitarna in jeklolivarna, medtem ko v sivi livarni v času, ko to poročamo, primanjkuje do izpolnitve letnega plana le še 700 ton.

PREDLOG AKCIJSKEGA PLANA ZA LETO 1966

V začetku decembra so se v Martuljku zbrali vsi vodilni delavci železarne od vodij delovnih enot in oddelkov navzgor ter obravnavali dosedanje rezultate pri izpolnjevanju akcijskega programa in smernice za akcijski program v letu 1966. Enak seminar je bil pretekli torek prav tako v Martuljku za predsednike samoupravnih organov delovnih enot. Udeleženci obeh seminarjev so zelo aktivno sodelovali v razpravi in predlagali več zanimivih ukrepov, ki bi jih lahko strnili v naslednje zaključke:

1. Osnovna naloga akcijskega programa za vse delovne enote in štabne službe naj bi bila izpolnitev proizvodnega programa tako količinsko kot kvalitativno s čim nižjimi proizvodnimi stroški.

2. Vse naloge akcijskega programa, ki so bile sprejete do sedaj, veljajo dokler ne bodo izpolnjene.

3. Vse delovne enote in štabne službe bodo do 20. decembra predložile lastne predloge akcijskega programa za leto 1966.

4. Akcijski program podjetja, kakor tudi delovnih enot, je treba bolj konkretizirati — do delovnih skupin ali delovnih mest, ker je pokazala praksa, da ni dovolj konkretnih zadolžitvev. Treba je urediti osebno odgovornost, ki pa

mora biti povezana s stimulativnimi ukrepi oziroma penalizacijo za dosežene uspehe ali neuspehe. Zato morajo štabne službe urediti pravilnike za te zadolžitve od obratovodij navzgor, vodje delovnih enot pa pravilnike za ostale, zaposlene v delovni enoti. Podobno je treba izdelati zadolžitve za vzdrževalce, ki naj ustrezno povezujejo nagrajevanje za dobro oziroma slabo opravljeno vzdrževalno delo; enako tudi za proizvajalce za čezmerne in nepotrebne okvare.

5. Za splošno izboljšanje organizacije poslovanja je potrebno:

— organizirati delo priprave dela v zvezi z rekonstrukcijo in osnovno politiko podjetja;

— nadaljevati poenostavljanje programa po delovnih enotah;

— terminsko urediti organizacijo vzdrževanja in energetske službe;

— zagotoviti pospešeno delo na razvoju novih vrst jekla in izdelkov, da bi pospešili kvaliteto proizvodnje;

— izboljšati kvaliteto jekla, zlasti površine;

— intenzivno upoštevati nove agregate v kvalitetno proizvodnjo;

— pospešeno izdelati regulative;

— uvesti brezpogojno tehnološko disciplino pri upoštevovanju regulativov;

— organizirati boljše obveščanje članov delovnih enot preko vodstva;

— intenzivno nadaljevati z izdelovanjem kalkulacij za nadaljnje izdelke, da bi znižali stroške proizvodnje. Vsa tehnična vodstva morajo kalkulacije pregledati, analizirati in predlagati mere za znižanje stroškov. Možnosti znižanja stroškov je treba na primeren način objaviti vsemu kolektivu delovne enote.

posebno pa konkretizirati za posamezna delovna mesta.

6. Da bi znižali število nesrečnih primerov, je treba razmejiti odgovornost, intenzivno preverjati znanje posameznih oseb:

— kontrolirati preventivne mere v podjetju;

— pospeševati nagrajevanje tehničnih izboljšav, ki povečujejo varnost pri delu;

— uvesti kazni za kršenje predpisov;

— občasno pregledovati posamezne posebno nevarne naprave in pomanjkljivosti odpravljati s posebnim akcijskim programom.

7. Da bi povečali nivo znanja vseh zaposlenih, je treba izdelati dolgoročni plan izobraževanja za nekaj let, ki naj zajame vsakega člana kolektiva. Posebno pozornost naj bi posvetili usposabljanju na delovnem mestu.

8. Ves vodstveni in tehnični kader je dolžan skrbeti za racionalizacijo proizvodnje. Vsak asistent, obratovodja in njim po rangu enak, mora preko leta izdelati krajšo študijo o izboljšanju tehnološkega procesa, povečanju rentabilnosti itd., s temo, ki mu jo odobri predpostavljeno.

9. V zvezi z nagrajevanjem naj bi organizirali poseben širši sestanek, na katerem bi določili načela nagrajevanja za prihodnje leto.

10. Sproti je treba reševati vsa vprašanja s samoupravnimi organi, kakor tudi z vsem kolektivom delovnih enot, da bi bile take akcije enotne in da bi preprečili nesoglasja. Pri tem bi morali urediti tudi vprašanje odgovornosti samoupravnih organov, zlasti komisij, določiti roke za reševanje in podobno.

(nadaljevanje na 2. strani)

Prihodnja številka Železarja bo izšla 29. decembra v povečanem obsegu

Nikoli bolan

V naši železarni smo imeli le malo ljudi, ki bi bili enaki Francetu Prešernu, ki med 40-letnim službovanjem ni bil nikoli bolan in tudi ni iskal zdravniške pomoči. Z njim je imel kratek razgovor tov. Jože Vidic, ki ga je obiskal na domu na Javorniku. Tov. Prešeren mu je povedal, da mu zdravniška pomoč res ni bila nikoli potrebna in da zaradi bolezni ni izostal z dela niti en dan. Sedaj je že upokojen, toda kljub temu dela še naprej na svojem delovnem mestu. Letos v avgustu pa je moral ostati 6 dni doma zaradi zastrupitve noge.

Rojen je bil 1908. leta v Javorniškem rovtu, otroška leta pa je preživel pod težkimi pogoji, saj je bilo v družini kar 14 otrok. Pri jedi ni bil izbirljen in poje vse, kar mu žena skuha. Za svoje vestno delo v valjarni tanke pločevine na Javorniku je bil odlikovan in je dobil tudi številna druga priznanja.

V razgovoru s tov. Vidicem je France Prešeren dejal, da je najboljša nagrada »Zdravje«, njegov recept pa je: »zmernost v hrani in pijaci, delu ter zasebnem življenju«.

Upravni odbor železarne je na svoji seji razpravljal o predlogu oddelka socialno zdravstvene službe pri kad-

rovskega sektorja in sprejel sklep, da Franceta Prešerna nagradi za požrtvovalno službovanje z ročno uro.

K nagradi tov. Prešerna čestitamo tudi mi in želimo, da bi bil vzor tudi mnogo mlajšim sodelavcem v naši železarni.

Predlog akcijskega plana za leto 1966

(nadaljevanje s 1. strani)

11. Vodilni delavci in štabne enote morajo pripraviti program za proizvodnjo in prihranke, tako da bi se osebni dohodki hitreje povečevali in bi čimprej povečali povprečje, sedaj znaša okrog 74.000 din, na 90.000 din, s ciljem, da ga v prihodnjem letu še povečamo, seveda le z večjo proizvodnjo in boljšim gospodarjenjem.

12. Doseči moramo večjo strnjeno kolektiva v DE in železarni ter večjo privrženost posameznikov kolektivu, kar bomo dosegli z urejanjem medsebojnih odnosov. O tem naj pripravi poseben elaborat kadrovski sektor s svojimi specialisti.

13. Hitreje moramo urejati interne predpise, zakone ter uveljavljati predlagane pravilnike in urediti vprašanje neupoštevanja notranjega reda z odgovarjajočimi internimi ukrepi.

14. Skrbeti je treba za večjo obveščenost o akcijskem programu ter ostalih dolžnostih, zlasti o varnosti pri delu. Primerna oblika bi bila morda če bi za posamezna delovna mesta priredili krajše seminarje, oz. sestanke o

konkretnih zadolžitvah in predpisih.

15. Več propagande je treba za racionalizatorske predloge. Predloge je treba podpirati v posameznih delovnih enotah in jih posebej nagradjevati ter o njih razpravljati z DE. V primeru, da so težave z uresničevanjem posameznih predlogov v DE, naj bi le-te pošiljali centralni komisiji za spremljanje akcijskega programa, ki naj poskrbi za izvedbo dobrih predlogov.

16. Tehnično osebje naj prenaša administrativno delo na administrativno osebje in naj se v glavnem posveti izboljšavam tehnološkega procesa proizvodnje in boljšemu gospodarjenju.

17. Odnose med proizvodnimi in vzdrževalnimi obrati je potrebno urediti, proizvodni obrati naj določijo pogoje vzdrževanja in opozore na nevarnost. Vzdrževalci pa naj naprave po zaključnem delu predajo proizvodnemu obratu s kompletno ureditvijo, zlasti varnostnih naprav in okolice. Opozoriti je treba vodilne delavce v vzdrževalnih obratih naj skrbijo za pravočasno naročanje in pre-

skrbovanje z nadomestnimi deli.

18. Brezpogojno morajo vzdrževalni obrati analizirati delo na vzdrževanju in na osnovi te analize izdelati akcijski program svojega dela po posameznih obratih oziroma napravah.

19. DE in štabne organizacije naj zagotovijo potrebne sodelavce za sekretarje komisij in ostalih organov, da bi samoupravni organi lahko v roku izpolnjevali svoje naloge.

20. Pospešeno je treba izdelati predloge za urejanje medsebojnih odnosov med DE v osebnih dohodkih in jih čimprej predložiti samoupravnim organom.

21. V teku prihodnjega leta je treba izdelati realen načrt za prehod na 42-urni delavnik.

H. B. — S. G.

Proslave ob dnevu JLA na Jesenicah in Javorniku

V počastitev dneva JLA bodo svečane proslave v vseh večjih krajih naše občine. Na Jesenicah bo akademija v domu TVD Partizan v torek, 21. decembra, ob 19.30 uri. Program bodo izvajali cicibani, pionirji, mladinci in člani TVD Partizan na orodju in v prostih vajah.

Na Javorniku bodo počastili dan JLA s slavnostno akademijo, program pa bodo izvajali pionirji osnovne šole »Jožeta Zupana-Ježka« ter godba na pihala DPD Svobode Javornik.

Prebivalce Jesenic, Javornika ter drugih krajev v občini vabimo, da se proslavi udeležijo v čim večjem številu, da bomo tako dostojno počastili praznik naše armade.

Koordinacijski odbor
Zveze združenj bor.
cev NOV Jesenice

Čudna so pota naše pošte

25. novembra je bila na pošti v Podbrdu oddana nujna brzojavka za Jesenice, v kateri je bilo obvestilo o smrti brata. Istočasno je bila na tem poštnem uradu oddana tudi enaka brzojavka za Celje.

Ne morem razumeti, zakaj je pošta v Celju lahko brzojavko dostavila stranki že 26. novembra ob 16. uri, pošta na Jesenicah pa šele 27. novembra ob 9. uri dopoldan. Ni mi tudi razumljivo, zakaj nastajajo takšne razlike pri dostavljanju brzojavk, saj je jeseniška pošta bila pri dostavljanju te brzojavke kar za 17 ur počasnejša, kakor pošta v Celju.

Z. V.

Izpolnjevanje programa v valjarni 2400

(Nadaljevanje s 1. strani)
datki glede dopustov v novembru, saj je zaradi dopustov znašala odsotnost z dela v novembru 228 dni, v oktobru pa 471 dni. Zmanjšali so tudi neopravičeno odsotnost od 92 dni v oktobru na 13 dni v novembru, kar pomeni, da so v zadnjem času v valjarni 2400 precej poostri delovno disciplino.

Izplen je bil v novembru dosežen z 68,9 %, kjer pa ni

upoštevana U pločevina. Izplen je v primerjavi s podatkom za oktober nekoliko nižji, vendar še vedno boljši kot ga predvideva akcijski program. Tudi produktivnost je bila v novembru nekoliko nižja kot v oktobru, predvsem zaradi ustavitve obeh peči, ker so čistili dno peči. Glede prihranka na stroških ugotavljajo, da je bila poraba valjev v kg na tono precej večja kot v oktobru,

toda ne zaradi lomov, ampak zato ker so morali odpisati valj. Večja je bila tudi poraba generatorskega plina in električne energije kot v oktobru.

Ob koncu svojega poročila je še omenil proizvodno konferenco, na kateri so obravnavali problematiko valjarn. Omenil je težave, ki jih imajo v adjustaži valjarne 2400 in poudaril, da je treba v adjustaži napraviti red. Me-

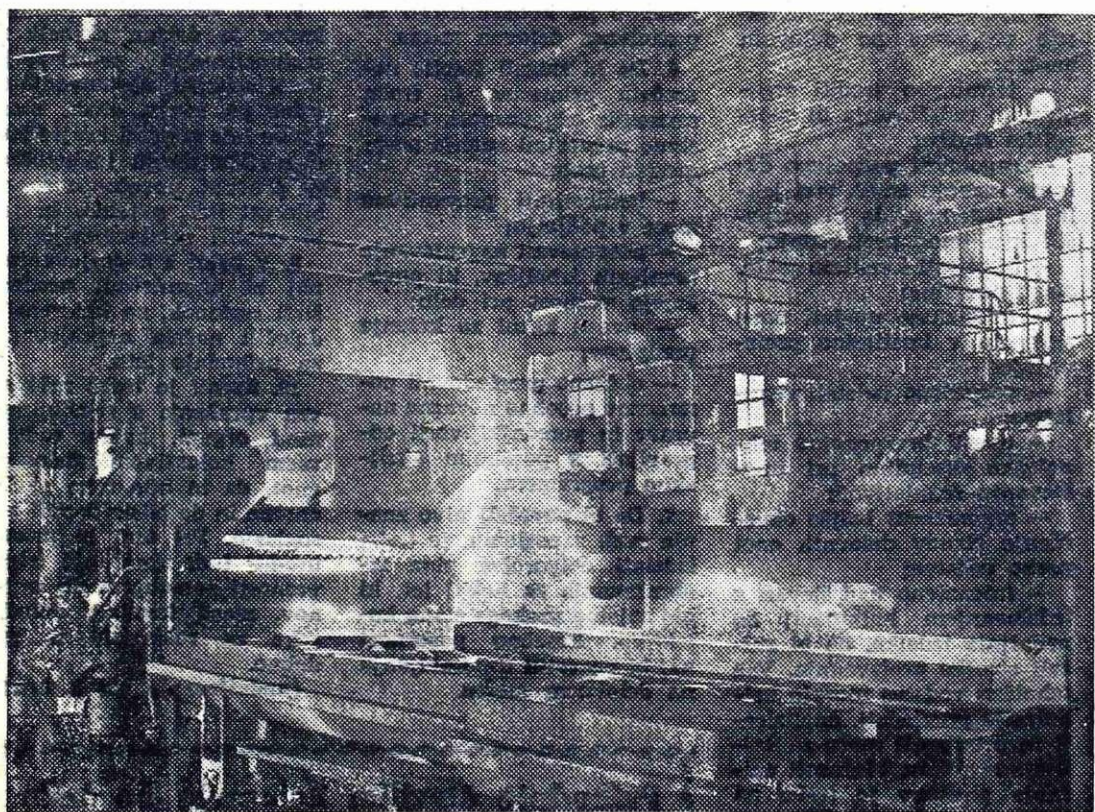
nil je tudi, da je treba pri Sack škarnjah uvesti individualne norme, za vodilni kader pa organizirati seminarje.

V nadaljevanju se je tov. obratovodja poročal še o seminarju, na katerem so obravnavali varnost pri delu. Omenil je zakon, ki vso odgovornost prenaša na vodilni kader z namenom, da bi le-ta vplival na zmanjšanje poškodb tudi v primerih, kjer vodilni delavci niso neposredno krivi za poškodbe. Poškodb pri delu ne bodo odsej smatrali kot disciplinsko pravnih zadev, ampak jih bodo obravnavali samo kot kazenske zadeve. Prav zato še posebej opozarja na uporabljanje zaščitnih sredstev in pravilno vzdrževanje varnostnih naprav. Ker je varnost pri delu še bolj zaostrena kot je bila do sedaj, je tov. obratovodja predlagal, da pravilnik popravijo v toliko, da je treba zaščitne čelade nositi na slehernem delovnem mestu. Za tem je tov. Bajt seznanil člane delavskega sveta s pravilnikom o varnosti pri delu, delavski svet pa ga je tudi sprejel.

Delavski svet delovne enote bo ta pravilnik dokončno sprejel na prihodnji seji, ki bo še ta mesec. Takrat bodo o vsebini pravilnika podrobneje razpravljali, prav tako pa tudi o normah v adjustaži.

Sledila so še poročila predsednikov komisij, nato pa so sprejeli več sklepov.

-or

Iz valjarne 2400

Tovarniški komite ZKS je razpravljajal o izpolnjevanju akcijskega programa železarne

Tovarniški komite ZKS je na razširjeni seji razpravljajal o doseženih uspehih pri izpolnjevanju akcijskega programa. Navzoči so se pomenili tudi o informiranosti kolektiva in o gibanju osebnih dohodkov. Po temeljiti razpravi so člani TK ZKS sklenili:

1. Ugotovili so, da smo pri izpolnjevanju akcijskega programa dosegli že lepe uspehe.

2. Najboljši so rezultati pri zniževanju proizvodnih stroškov in sicer v glavnem zaradi tehnoloških izboljšav, kakor tudi zavestnega sodelovanja večine kolektiva pri izboljšanju delovne in proizvodne discipline.

3. Na drugih področjih akcijskega programa še nismo dosegli vseh predvidenih rezultatov, zato jih bo moral upoštevati akcijski program za leto 1966 in sicer predvsem:

- zmanjšanje odsotnosti z dela,
- izboljšanje izprena,
- povečanje storilnosti.

4. Akcijski program za leto 1966 naj poleg omenjenih nalog vsebuje čim več konkretnih zadolžitvev od delovnih enot do vključno posameznih delovnih mest:

— Tovarniški komite predlaga, da samoupravni organi zahtevajo od uprave več premišljenosti na pravno ekonomski osnovi pri sklepanju pogodb z domačimi dobavitelji;

— upravne službe lahko s svojimi kadri in zadolžitvami bistveno vplivajo na izvajanje akcijskega programa, predvsem pri zniževanju stroškov, ki nastajajo zaradi pomanjkljive pravne oblike pogodb in obveznosti, ki iz tega izhajajo.

Primeri »Metalne« iz Maribora v zadevi rekuperatorja in podjetja »Rade Končar« iz Zagreba z nepravčasno dobavo električne opreme, zaradi katere se zavlačuje obratovanje novih naprav in občutno povečajo stroški inozemske montaže, potrjujejo upravičenost prejšnje navedbe. Posebno pozornost je treba posvetiti osebni odgovornosti na vseh delovnih mestih.

5. Iz analiz o obveščenosti kolektiva je razvidno, da je le-ta zelo pomanjkljiva. Zato morajo samoupravni organi, družbeno politične organizacije in upravna vodstva iskati najbolj primerne oblike za obveščanje delovne skupnosti pri sprejemanju obveznosti in izpolnjevanju nalog v zvezi z akcijskim programom:

— zaradi tega je nujno, da tudi »Železar« kot informativni list delovne skupnosti spremeni vsebino v tem smislu, da postane bolj aktivni mobilizator pri odkrivanju notranjih rezerv in populariziranju doseženih rezultatov. Smatramo, da je dobra obveščenost delovne skupnosti o vseh področjih predpogoj za uspešno izpolnjevanje sprejetih obveznosti.

Člani Tovarniškega komiteja so razpravljali tudi o gibanju osebnih dohodkov in ugotovili:

1. Ob sprejemanju akcijskega programa sta bili imenovani komisiji za izpopolnitev sistema nagrajevanja in delitve dohodka na nivoju delovnih enot. Toda do sedaj še ni bil predložen konkreten predlog.

2. Delo teh komisij je treba pospešiti, ker je to važno področje vedno bolj neurejeno. Razlike v osebnih dohodkih med posameznimi delovnimi enotami so vedno večje, kar pa z ozirom na dosežene proizvodne rezultate v nekaterih delovnih enotah ni realno in povzroča slabo razpoloženje v kolektivu.

3. Tovarniški komite meni, da je sedanji sistem oblikovanja osebnih dohodkov s ceniki primeren, vendar bi ga morali povezati tudi s proizvodnimi stroški, kar bi bil prvi korak k formiranju in delitvi dohodka na nivoju delovnih enot. Za uspešno uveljavljanje takega sistema pa je nujno treba odpraviti preveliko nihanje proizvodnje, kar bomo dosegli le s:

- smotrnejšim programiranjem proizvodnje,
- odpravljanjem ozkih grl v tehnološkem procesu,
- doslednim izvajanjem proizvodne discipline v vseh delovnih enotah in upravnih službah.

Sekretar TK ZKS
Franc Kobentar

Spet nagrajeni avtorji tehničnih izboljšav

V letošnjem letu so dobili avtorji tehničnih izboljšav v naši železarni izplačanih že za 4.371.975 dinarjev stimulatvinih odškodnin.

Na zadnji seji ocenjevalne komisije so člani temeljito in objektivno obravnavali 12 izboljševalnih predlogov, ki so bili predloženi v izvedbo in oceno v zadnjem času. Po pravilno prikazanih prihrankih in koristi, ki so jih overovala in potrdila tudi računovodstva, so člani komisije ocenili vseh 12 predlogov pozitivno. To pot so prizadevnim in uspešnim avtorjem določili za 1.411.698 dinarjev nagrad in odškodnin.

Avtorjem tehnične izboljšave št. 1617, 1618, 1619 in 1620 inž. Francu Mlakarju, Slavku Bizilju in Ivanu Sodja je bila izplačana renta za drugo leto izkoriščanja elektrod Emona, Sava, Cr WC 600 in PK 18/8/6 v višini 450.000 dinarjev.

13 avtorjev izboljševalnega predloga št. 1649 — kolektiv orodjarjev iz — vzdrževalnih obratov na Javorniku — je prejelo stimulatvino odškodnino v višini 260.000 dinarjev za odlično popravilo rafama brusilnih strojev.

Delovodja Lado Jurčič iz profilne valjarne je dobil za tehnično izboljšavo št. 1642 — uvedba dveh novih vodilnih žlebov na progi 340 za valjanje tračnega železa 55—80 mm stimulatvino odškodnino v višini 150.000 dinarjev.

Avtorji tehnične izboljšave št. 1643 Boris Puh, Janez Rozman, Božo Ažman in Ivo Kosmač so prejeli za uspešno strokovno popravilo litostroj-skih horizontalnih centrifugalnih visokotlačnih črpalk pri Doorovih plinskih čistil-cih enkratno pavšalno od-

škodnino v višini 120.000 di-narjev.

Visoko denarno odškodni-no (100.000 dinarjev) so preje-li avtorji tehnične izboljšave št. 1645 inž. Ciril Urbar, Franc Iskra, Andrej Burger, Jože Zidar in Ivan Strgar za uspešno izvedbo del pri nor-malizaciji kotlovske ploče-vine.

100.000 dinarjev sta preje-la tudi Janko Čop in Stefan Ščerbič iz martinarne za tehnično izboljšavo št. 1648 za cenejšo in boljšo obzidavo vodno hlajenih vratc na SM pečeh.

Tudi avtorji tehnične iz-boljšave št. 1650 inž. Ciril Ur-bar, Justin Taler, Janez Gmajnar in sodelavci so pre-jeli enkratno kolektivno pavš-alno odškodnino 100.000 di-narjev za uspešno spremembo valjev premera 800 mm na Lauth trio valjenem ogrodju.

Nižje odškodnine so bile to pot priznane in izplačane še naslednjim avtorjem ob-ratnih izboljšav: Jože Luž-nik, dninski delovodja iz elektro delavnice na Javor-niku, je prejel za predlog št. 1647 40.000 dinarjev, Berti Bertancelj, instrumentalec z Javornika je prejel odškod-nino 30.000 dinarjev za avto-matsko signalno napravo, ki opozarja na stanje hladilne vode na Ignis pečeh v valjar-ni 2400 in na Javorniku I. Jernej Stamfelj in Jože Zi-dar iz mehnične delavnice na Javorniku sta prejela za izboljšavo na Biby sklopkah univerzalnega ogrodja težke proge enkratno odškodnino 21.698 dinarjev. Za dve mali

Ivan Strgar, vzdrževalec na Javorniku

obratni izboljšavi sta dobila avtorja Anton Pogačnik, strojnik Leonardo motorja v profilni valjarni in delovodja vzdrževanja v hladni val-jarni in žičarni Franc Cer-kevnik vsak po 20.000 dinar-jev.

Vsem avtorjem tehničnih izboljšav iskreno čestitamo k doseženim uspehom. Zahvaljujemo se jim za njihovo prizadevnost in želimo, da bi imeli čimveč posnemalcev. Zuro

Novinarska delegacija na Jesenicah

V petek, 10. decembra, je našo železarno obiskala dele-gacija Zveze novinarjev Jugo-slavije. 28-članska delegacija je v imenu naše železarne sprejel inž. Arzenšek. Pri raz-

govorih so sodelovali tudi Anton Grošelj, Franc Koben-tar, inž. Jaka Srnac. Najbolj jih je zanimal položaj naše železarne po uveljavljanju ukrepov v zvezi z gospodar-

ske reformo. Po razgovoru so si ogledali tudi naš tehniški muzej. Zelo zadovoljni z obi-skoni so proti večeru zapustili Jesenice.

Predvajali bodo tehnično znanstvene filme

Na pobudo Republiškega sveta ljudske tehnike Slovenije bo občinski odbor LT na Jesenicah s sodelovanjem in razumevanjem upravnega odbora železarne, DIT ter ostalih ustanov uredil gradivo za predvajanje tehnično

znanstvenih filmov iz programa IV. mednarodnega festivala. Zaradi velikega zanimanja za te filme po vsej državi jih bodo na Jesenicah in na Koroški-Beli predvajali samo v soboto, 18., in v nedeljo, 19. decembra.

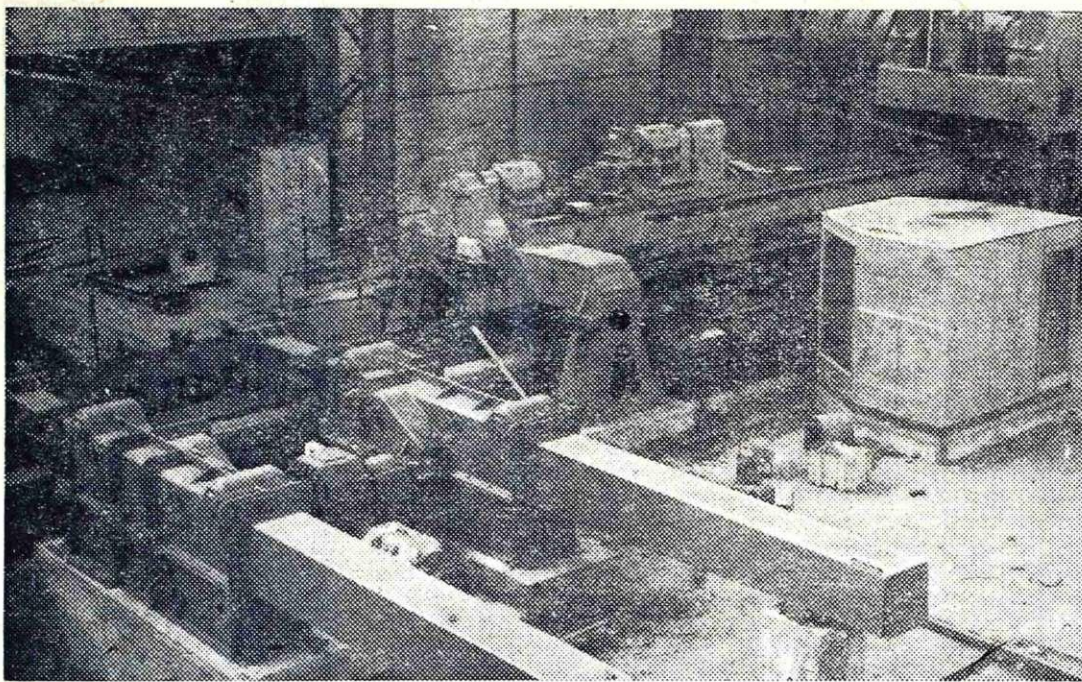
Na programu bodo nadvse zanimivi filmi iz SZ, Danske, Indije, Poljske in NDR.

Najprej naj opozorimo na sovjetski film »Pozor, breztežno stanje«, ki bo gledalce seznanil s temeljitimi pripravi sovjetskih kozmonav-

tov za potovanje v vesolje. Dolžina filma 35 minut. Nato bo na programu 50-minutni danski film z naslovom »Nova nevarnost«. Film pojasnjuje revolucijo v naravoslovnih vedah v pogojih sodobne atomske fizike. Indijski film »Potresi in drhtenje zemeljske skorje« bo trajal le 17 minut in prikazuje vzroke, pojave in posledice potresov in premikov zemeljske skorje. Tudi poljski film »Antibiotiki« bo trajal samo osem minut, prikazuje pa razmnoževanje mikrobov. Vzhodnonemški znanstveni

film »Belo jeklo« traja 9 minut, prikazuje pa proizvodnjo in uporabo visokokvalitetnih keramičnih izdelkov, ki so trši in boljši od odpornejših in najboljših jekel. Vsi filmi so kvalitetni, odlično ohranjeni in bodo gledalci mednarodnega festivala, tokrat na Jesenicah, s prikazanimi filmi zelo zadovoljni. Občinski odbor LT bo skušal tudi pozneje posredovati ljubiteljem tehnike in znanosti v naši občini podobne zanimive in aktualne filme in tako širiti zanimanje za sodoben razvoj tehnike in znanosti pri nas doma in v svetu.

Žuro

Se vedno preizkušajo naprave v novi valjarni Bela

Obvestilo

Skupščina občine Jesenice, oddelek za družbene službe, obvešča vojaške vojne invalide od I. do vključno VII. skupine, ki živijo na območju mesta Jesenice, naselja Hrušica in Blejska Dobrava, da bo od 17. do 25. decembra 1965 potrjeval za leto 1966 osebne izplačilne knjižice in knjižice za 75 % znižano vožnjo. Knjižice bodo potrjevali v oddelku za družbene službe, Cesta maršala Tita 64, soba štey. 10.

Iz pisarne oddelka za družbene službe

Inž. Miroslav Nikolič-60-letnik

V soboto, 18. decembra, bo praznoval inž. Miroslav Nikolič 60-letnico rojstva. Rodil se je namreč 18. decembra 1905 v Negotinu v Srbiji in se že leta 1931 zaposlil pri takratni KID kot diplomirani elektrostrojni inženir. Danes je inž. Nikolič pomočnik tehničnega direktorja za predelovalne obrate in je najstarejši inženir v železarni ne samo po letih, temveč tudi po stažu. Zato smo se odločili, da ga ob tem lepem jubileju povprašamo, kaj ga je privedlo na Jesenice, kaj ga je zadržalo na Jesenicah že več kot 35 let, kaj meni o razvoju železarne in Jesenic ter sploh kako mu je na Jesenicah všeč. Toda o tem naj pripoveduje sam:

»V Slovenijo smo se preselili, ko sem bil še gimnazijec, že leta 1921. V Ljubljani smo bili dve leti, potem pa smo se preselili v Maribor. Že takrat sem vžljubil Slovenijo, zato sem se tudi po študiju na univerzi v Beogradu spet vrnil v Slovenijo, kjer sem imel dobre prijatelje med sošolci kot so Bratko Kreft, dr. Vlado Grossmann, dr. Rudi Kioviski in še mnogo drugih. Naj omenim, da sem v 7. razredu gimnazije bolje obvladal slovenščino kot sedaj po 35 letih službovanja na Jesenicah. V Sloveniji sem torej dozorel in zato mi čudno, če sem se odločil po odsluženju kadrovskega roka za zaposlitev pri KID. Na Jesenice sem

prišel z namenom, da si pridobim prakso, ki je potrebna za polaganje izpita za pooblaščenega inženirja. 15. oktobra 1931 sem začel delati na obratovodstvu predelovalnih obratov, ki so takrat obsegali hladno valjarno, žičarno in žebeljarno. 19. marca 1934 sem državni izpit tudi uspešno položil.

Po petih letih prakse bi lahko Jesenice zapustil in postal pooblaščen inženir, toda to sem odlašal iz leta v leto. Na Jesenice sem se namreč zelo navezal, ne samo na podjetje, temveč tudi na ljudi, delavce, prijatelje, s katerimi smo si skupaj prizadevali za slovenjenje jesiške tovarne. Prav gotovo sem ostal na Jesenicah tudi zato, ker je bila kulturna stopnja jesiškega delavca na izredni višini. Skoraj ni bilo zaposlenega, ki ne bi bil v svojem prostem času član amaterskega pevskega zbora, godbe, gledališke družine, športnega kluba ali kakšne druge dejavnosti. Jeseničani so predstavljali vrh ne samo v športu, temveč tudi v fotografiji, amaterski glasbeni reproduktivni umetnosti in drugje. Toliko časa sem odlagal odhod, da me je na Jesenicah zatekla mobilizacija leta 1941.

Takoj po končani vojni sem se vrnil na Jesenice in kot vidite, sem ostal do danes. Med svojim službovanjem sem doživel in sodeloval pravzaprav pri dveh

preporodih naše železarne. Prvi je bil z uveljavitvijo nemškega kapitala po 1. 1930, drugega pa doživljamo po vojni in še danes. Prav gotovo je prihodnost naše železarne z ozirom na njen geografski položaj me v masovnosti, temveč v kvaliteti. Vendar naj prehod ne bo skokovit, ker bi se nam kaj takega lahko hudo maščevalo. Industrijo na Jesenicah moramo obdržati, saj Gorenjska po mojem mnenju le od turizma res ne bi mogla živeti. Tega se morajo zavedati tudi vsi mladi strokovnjaki, ki pridejo na Jesenice. Z vestnim in resnim delom bodo lahko izkoristili vse svoje znanje za napredek, za preusmeritev v visokovredne izdelke namesto masovnih.

Kaj menim o Jesenicah? Precej novega smo zgradili, toda prepričan sem, da bi lahko še več in bolj smotrno. Lahko bi kljub težavam arhitektonsko bolje uredili Jesenice, seveda pa bi bila za to potrebna večja prizadevnost nas vseh in večje sodelovanje občinskih organov z raznimi organizacijami kot na primer društvom DIT ob odločanju, kaj in kako bomo gradili. Zakaj nam zunanji strokovnjaki marekujejo, kaj in kako naj gradimo? O tem bi morali odločati mi sami, saj mi živimo tod. Prav tako bi morali bolj zavzeto skrbeti za kulturno življenje, ki je na Jesenicah po vojni le

še senca nekdanjega. Kje so vzroki, je težko reči, prav gotovo pa drži, da mladina ne čuti potrebe po tovrstnem izživiljanju. Sicer pa za to nimamo niti primernih prostorov.

Naj poudarim še to, da so mi Jesenice zelo pri srcu, sicer tudi toliko let ne bi bil tu, kajne, zato me zelo boli, ko vidim grobe pomanjkljivosti. Zakaj so fasade naših hiš tako neurejene? Zakaj se tako težko odločimo za po-

pravo cest, zakaj, zakaj in še mnogokrat zakaj? Ne bom več spraševal, saj sami dobro veste, kaj sem hotel vprašati. Vprašali so že drugi pred menoj, pa pri nas kot izgleda to zelo malo zaleželo.

Tudi jaz ga nisem več vpraševal, ampak sem mu samo zaželel še mnogo zdravih in krepkih let med nami na Jesenicah, na čistejših in lepših Jesenicah.

-jn

Novoletne prireditve v jeseniški občini

KINO PREDSTAVE

Kinomatografsko podjetje Jesenice je pripravilo zanimiv mladinski film »Kupil sem očeta«. Kino predstave so namenjene vsem učencem osnovnih šol in vsem varovancem varstveno-vzgojnih ustanov v naši občini:

26. decembra ob 10. uri v kinu Koroška Bela — predstava za osnovno šolo Koroška Bela ter dom igre in dela »Cilke Zupančič« Koroška Bela;

ob 15. uri: za osnovno šolo Koroška Bela.

27. decembra ob 9. uri v kinu »Radio« Jesenice — predstava za osnovno šolo »Tone Čufar« Jesenice, dom igre in dela »Julke Pibernik« Sava, dom igre in dela »Julke Pibernik« Podmežaklja in dom igre in dela »Ivanke Krničar« Blejska Dobrava;

ob 15. uri: za osnovno šolo »Tone Čufar« Jesenice, osnovno šolo Blejska Dobrava in posebno šolo Jesenice.

28. decembra ob 9. uri v kinu »Radio« Jesenice — predstava za osnovno šolo »Prežihov Voranc«, dom igre in dela »Angelce Oceplove« Plavž, dom igre in dela »Franciške Ambrožič« Hrušica;

ob 15. uri: za osnovno šolo »Prežihov Voranc« Jesenice, osnovno šolo Planina pod Golico.

29. decembra ob 13. uri v kinu Kranjska gora — predstava za osnovno šolo Kranjska gora, osnovno šolo Rateče in osnovno šolo Gozd;

ob 17. uri v kinu Dovjem — predstava za osnovno šolo Mojstrana.

30. decembra ob 15. uri v kinu Žirovnica — predstava za osnovno šolo Žirovnica.

GLEDALISKE PREDSTAVE

Gledališče »Tone Čufar« Jesenice priredi v času praznovanja Novoletne jelke pravljeno igro »Vilincem in luna«.

26. decembra ob 15. uri v gledališču »Tone Čufar« Jesenice — predstava za osnovno šolo Rateče, osnovno šolo Kranjska gora, osnovno šolo Mojstrana in osnovno šolo Žirovnica.

29. decembra ob 15. uri v gledališču »Tone Čufar« Jesenice — predstava za osnovno šolo »Tone Čufar« Jesenice in osnovno šolo Blejska Dobrava;

ob 17. uri za osnovno šolo »Prežihov Voranc« Jesenice in osnovno šolo Hrušica.

Za učence osnovne šole Koroška Bela je predvideno gostovanje gledališča »Tone Čufar« na Koroški Beli takoj po novoletnih praznikih.

LUTKOVNI FILMI

Zveza kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice bo našim najmlajšim omogočila ogled kratkometražnih lutkovnih filmov:

29. decembra ob 15. uri v lutkovni dvorani pri Jeleni predstava za domove igre in

dela: »Angelce Oceplove« Plavž, »Franciške Ambrožič« Hrušica in »Ivanke Krničar« Blejska Dobrava;

ob 17. uri za domove igre in dela: »Cilke Zupančič« Koroška Bela, »Julke Pibernik« Sava in Podmežaklja.

OSTALE PRIREDITVE

Društva prijateljev mladine na Jesenicah in na tere-
nih pripravljajo slavnosten sprejem Dedka Mraza. Svečane prireditve vsebujejo pravljene odrske predstave, recitacije in pevske ter baletne točke. Povsod bo Dedek Mraz obdaroval malčke od 3 — 7 let.

Razpored prireditev je naslednji:

26. decembra ob 10. uri v kinu dvorani Plavž — prireditve za Krajevno skupnost Plavž.

26. decembra ob 15. uri v dvorani Krajevne skupnosti Podmežaklja — prireditve za Krajevno skupnost Podmežaklja.

26. decembra ob 15. uri v kinu dvorani na Dovjem, kamor se bo Dedek Mraz pripeljal s sanmi — prireditve za Krajevno skupnost Dovjem-Mojstrana.

26. decembra ob 16. uri bo v dvorani osnovne šole v Javorniških Rovtih prireditev za področje Javorniških Rovt.

26. decembra ob 16. uri v domu družbenih organizacij na Hrušici — prireditve za Krajevno skupnost Hrušica.

27. decembra ob 16. uri v dvorani pri Jeleni — prireditve za Krajevno skupnost »Sava«.

29. decembra ob 16. uri v osnovni šoli na Koroški Beli — prireditve za Krajevno skupnost Javornik — Koroška Bela.

29. decembra ob 16. uri v domu TVD Partizan Žirovnica — prireditve za Krajevno skupnost Žirovnica.

29. decembra ob 18. uri v osnovni šoli Blejska Dobrava — prireditve za Krajevno skupnost Blejska Dobrava.

30. decembra ob 16. uri — prireditve za Kočno.

30. decembra ob 16. uri v osnovni šoli Koroška Bela — prireditve za Krajevno skupnost Javornik — Koroška Bela.

30. decembra ob 16. uri v kinu dvorani v Ratečah — prireditve za Krajevno skupnost Rateče — Planica.

30. decembra ob 16. uri v osnovni šoli Kranjska gora — prireditve za Krajevno skupnost Kranjska gora.

30. decembra ob 15. uri v domu »Dr. Franceta Berglja« — interna prireditve za ustanovo.

30. decembra ob 17. uri v splošni bolnišnici Jesenice — interna prireditve za ustanovo.

Pionirski odredi po šolah in ciberni v domovih igre in dela bodo imeli interne prireditve v času, ki si ga določijo sami. Povsod pa se že pripravljajo na čim svečanejši sprejem Dedka Mraza.

K obisku prireditev vabi Občinska zveza

DPM
JESENICE

Kino - foto krožek »Slavko Smolej« na ŽIC

Društvo ljudske tehnike na Železarskem izobraževalnem centru je od svojega obstoja pa do danes pravo žarišče tehnike in znanosti na Jesenicah. Inštruktorji in predavatelji v posameznih krožkih ljudske tehnike plemenito tekmujejo med seboj in vlagajo vse svoje znanje ter pičlo odmerjeni čas za izvenšolsko izobraževanje učencev in dijakov. Aktivnost krožkov ljudske tehnike na ŽIC je lahko vzor vsem drugim tovrstnim organizacijam v občini, predvsem tistim, ki životarijo in le stihjsko posegajo v strokovno tehnično izobraževanje delovnih ljudi in mladine.

V zadnjem času je bil zelo aktiven foto krožek pri društvu LT na ŽIC, ki se je preimenoval v foto krožek »Slavka Smoleja«, ki je bil priznani mednarodni mojster dokumentarne in umetniške fotografije ter bivši direktor ŽIC.

Pred nekaj dnevi so uspešno zaključili osnovni tečaj fotografije. Tečaj je obiskovalo 14 tečajnikov in opravilo izpite. Vsi tečajniki so pokazali odlično znanje, tako praktično kakor tudi teoretično. Razveseljivo je dejstvo, da se zanimajo za fotografijo učenci in dijaki tako z Jesenic kakor tudi iz drugih krajev Slovenije in Jugoslavije.

Foto krožek »Slavka Smoleja« na ŽIC namerava v prihodnjem letu organizirati nov začetniški foto tečaj, ki bo namenjen predvsem učencem in dijakom, razen tega pa bodo organizirali tudi nadaljevalne tečaje.

Za uspešno delo foto krožka »Slavko Smolej« ima poleg predsednika tov. Kokošineka največ zaslug tudi predavatelj in strokovnjak za fotografijo Tine Rant, ki je ob pomoči in sodelovanju na-

šega najstarejšega priznanega mojstra fotografije Matevža Mikeljna odlično in uspešno izvedel prvi osnovni tečaj. Novi mladi fotoamaterji so obljubili, da bodo svoje vrste še poživili z ljubitelji dokumentarne in umetniške ter barvne fotografije in v doma-
cih krajih nadaljevali delo pokojnega Slavka Smoleja.

Zuro

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujem vsem, ki so spremili na zadnji poti našega dragega očeta

VINCENCA TRESOGLAVA

Zahvaljujemo se vsem darovalcem cvetja, zdravniku dr. Tancarju za lajšanje trpljenja, gasilcem in gasilski organizaciji ter Jožetu Varlu, Valentinu Kejžarju in Jožetu Zupanu za poslovnice besede ob odprtem grobu. Iskreno se zahvaljujemo voznikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo ter sosedom za vso pomoč.

Zalujoči otroci: Jože, Marija, Pepca, Tončka in Anica z družinami ter ostalo sorodstvo.

Poškodbe pri delu

nju brame s kleščami poškodoval palec na levi nogi.

Milan Bizjak, pomožni delavec je snemal verigo s koritnega voza in si pri tem poškodoval četrti prst na desni roki.

ŽIČNA VALJARNA

Matiija Kajfež, vodja adju-
staže, si je pri dviganju gredic z žerjavom laže poškodoval kazalec leve roke.

Franc Svetina

STROJNO-ENERGETSKI OBRATI MEHANIČNA DELAVNICA

Jože Žvan, kovač v kovačnici, si je med kovanjem pod zračnim klavdom poškodoval sredinec desne roke.

Alojzu Lebarju, dežurnemu ključavničarju v martinarni, je odkrušeni drobec žindre, ki jo je žerjav dvigal, poškodoval levo stran vratu.

ELEKTRO DELAVNICA

Jakob Jan, splošni elektri-
kar v elektro delavnici, je pomagal elektrovarilcu pri varjenju. Ko je elektrovarilec odstranjeval žlindro s šiva, mu je odletel drobec v desno oko.

VZDRŽEVANJE JAVORNIK

Milan Pagon, ključavničar v konstrukcijski delavnici, je med urejanjem prekritja stopil v odprtino in si ranil levo nogo nad gležnjem.

Ivan Ložar, delavec v skladišču materiala, si je s palico okroglega železa, ki jo je jemal s stojala in je spodrsnila, poškodoval dva prsta na desni roki.

Jože Beguš, elektro mehanik v elektro delavnici, si je med prenašanjem deske za oder izvinil levo nogo v gležnju.

Anton Svetanič, splošni električar v elektro delavnici, si je pri menjavi žarnic pod strešno konstrukcijo nad težko progo, ko je žerjavovodja nepredvidoma premaknil žerjav, poškodoval stopalo leve noge.

ELEKTROENERGIJA

Jože Frank, mazač v HE Zasip, si je med mazanjem premikajočega se žerjava poškodoval palec desne roke.

Ciril Struna, mazač v HE Vintgar, je popravljaj sklopko pri grabljah. Ko je izbil zatič, se je sklopka zavrtela in mu poškodovala dva prsta na levi roki.

ENERGETSKO GOSPODARSTVO

Mariji Dobravc, preglednici instrumentov v instrumentni delavnici, je pri obhodu v žarilnici spodrsnilo, da je padla in si poškodovala kolenno desne noge.

PROMET

Martinu Vergincu, premikaču ozkotirne proge v starem železu, je müladni voz, ko se je prevrnil, poškodoval stopalo leve noge.

Ivana Sliška, premikača ozkotirne proge na Javorniku, je utež kretnice pritisnila na meziniec desne roke.

Alojza Jonkeja, progovnega delavca, je pri montaži tira udarila tirnica na nart leve noge.

TRANSPORT

Vlado Nikolič, razkladalec žlindre na nasipu, si je med zapenjanjem banje z verigo poškodoval desno nogo.

Tone Koren

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elektrodne oddelka se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Ana Filipaj
elektrodni oddelek

Z letne konference občinskega odbora SZDL

(nadaljevanje s 1. strani)
bilo obdobje predustavne razprave, naporov za nadaljnjo demokratizacijo našega volilnega sistema in izredno globokih sprememb v gospodarskem razvoju naše družbe.

Nato je govoril o reševanju problemov, ki so posledica novih gospodarskih ukrepov. Ob tem je dejal, da so v začetku vsi težili k administrativnemu reševanju nastalih problemov, ali iskali rešitve v dvigajanju cen izdelkov in uslug. Vendar pa je situacija prisilila, da so kolektivi začeli iskati rešitve znotraj, v proizvodnji, potrošnji, skratka v ekonomičnosti in rentabilnosti, kar je seveda cilj teh ukrepov. Najbolj plastični prikaz o pristopu k reševanju problemov, ki jih prinaša reforma, je prav gotovo akcijski program Železarne Jesenice, ki zelo nazorno prikazuje napore samoupravnih organov, vodstva in subjektivnih sil v podjetju, kako je treba delati v novem položaju. Seveda je izdelava akcijskega programa eno, njegova realizacija pa drugo.

In prav tu je osnovna naloga subjektivnih sil in delavskega samoupravljanja v podjetju, da svoje napore usmerijo prav v to vprašanje in seveda druge probleme, ki so logična posledica tega. V ta proces so se vključila tudi druga podjetja na teritoriju naše občine.

Rezultate prav gotovo najbolje ilustrira podatek, da smo v letošnjem letu naredili v občini korak k prehodu iz monokulturne dejavnosti našega gospodarstva. Nastane pa pri tem vprašanje, če smo izkoristili vse možnosti, ki

nam jih geografski položaj občine daje.

Pri tem pa je poudaril, da moramo v prihodnost gledati preudarno, kajti pričakovati je, da bo naš domači turizem zaradi ukinjanja raznih dotacij in regresov nekoliko v upadanju, toda kljub temu imamo še ogromne možnosti, predvsem v orientaciji na inozemski turizem. Pri taki težnji pa bomo morali nasto-

Pavel Lotrič, predsednik občinskega odbora SZDL

pati enotni, naj si bo to od političnih stališč subjektivnega faktorja, do krajevnih skupnosti turističnih društev ter organov skupščine in same skupščine.

Znano je, da v komuni nimamo razvitega kmetijstva.

Kar ga pa je, je gospodarsko neekonomsko. Občani, predvsem kmetovalci, se upravičeno vprašujejo, kam to vodi. Tudi občinski odbor SZDL se zaveda resnosti vprašanja in je zato glede tega organiziral plenum odbora ter javno tribuno s kmetovalci in predstavniki Kmetijske zadruga Radovljica. Nastaja resno vprašanje, kako rešiti ta problem, ki je v svojem bistvu vzrok nezadovoljstvu občanov.

Iz tega sledi, da morajo biti naši skupni napor usmerjeni predvsem na realno ocenjevanje procesa postopnega združevanja in ugotavljanja logičnih posledic tega procesa, odstranjevanja subjektivnih slabosti, ki nastajajo.

Na področju družbenih služb je bilo delo Socialistične zveze usmerjeno predvsem na pravilno pojmovanje dela in vloge družbenih služb, to je predvsem v šolstvo, zdravstvo, otroško varstvo in socialno skrbstvo.

Težko je ocenjevati delo v šolstvu, ker zaenkrat še nimamo nekih splošnih meril, vendar lahko ugotovimo, da se kažejo slabosti v težavah pri uveljavljanju delitve po delu pri prosvetnem kadru. Težave nastopajo v šolstvu tudi pri kvalifikacijski strukturi zaposlenih, saj je pri nekaterih predmetih strokovna zasedenost samo 60 %. Iz tega se nehoti vsiljuje vprašanje kadrovanja. V preteklosti marsikje nismo imeli kadrovanje za sestavni del razvijene reprodukcije, pač pa za nekaj, kar ni nujno, oziroma kar je odvisno od naše dobre volje. Zato so še danes pri-

meri, da pride agronom, študent zadruga Radovljica, vprašat za delo na Komunalni zavod za socialno zavarovanje, čeprav vsi vemo, v kakšnem položaju se zadruga nahaja.

Tudi pri zdravstvu stopa v ospredje nekaj aktualnih vprašanj:

Ali je financiranje zdravstvenih služb s strani družbe pravilno ali ne? Gre predvsem za to, ali je to financiranje v odnosu družba-zdravstvo takšno, da stimulira kvaliteto ali kvantiteto.

In, ali je zdravstvena služba glede na finančna sredstva, ki jih družba daje in glede na stopnjo razvoja medicine kot znanosti, dosegla optimalne rezultate ali ne, oziroma ali smo z njenim delom zadovoljni ali ne.

O otroškem varstvu je dejal, da je brez dvoma družbena dejavnost, katere namen je normalen, zdrav razvoj mladega rodu.

Vendar je v naših varstvenih ustanovah le nekaj več kot 4 % otrok, to pa je tudi republiško povprečje. Delovne organizacije posvečajo temu vprašanju premalo pozornosti in jih skoraj ne zanima, ali je za varstvo otrok njihovih delavcev poskrbljeno ali ni.

Zavedati se moramo, da je urejeno otroško varstvo eden izmed činiteljev, ki vpliva na povečanje produktivnosti.

Ravno o tem vprašanju je v razpravi dejala tov. Marija Malej, da je vzgoja potrebna zato, ker družbeni sistem zahteva vzgojenega človeka. Zato ne koristi, če imamo veliko strokovnjakov, ki pa niso vzgojeni, da bi zavestno opravljali delo. Zato je prav, da začnemo mlade ljudi vzga-

jati že v ranih mladih letih in iz tega sledi, da vzgojno varstvenih ustanov ne moremo postavljati na ekonomske cene.

Inž. Ivo Arzenšek je razpravljal o gospodarski reformi. Dejal je, da gospodarjenje v preteklem obdobju nikakor ni bilo v redu in posledica tega so novi gospodarski ukrepi. Večina delovnih organizacij že ima po tem gospodarskem preobratu pravilno pot, oziroma jo še išče. Tudi v železarni so se zavedali teh dejstev in so se že v treh mesecih pokazali razni prihranki.

Vzporedno z novimi načini gospodarjenja pa se kažejo vprašanja v zvezi s premiki življenjskih stroškov. Dolžnost vsake delovne organizacije je, da skuša v okviru svojih možnosti svoje osebnostne prejemke prilagoditi, približevati življenjskim stroškom. Seveda pa ne smemo premalo skrbeti za sklade za tekoče vzdrževanje kot je bil to primer do sedaj v več delovnih organizacijah. Potrebno je pravilno razmerje med OD, skladi in lastnim fondom.

Maks Dimnik je razpravljal o turističnem gospodarstvu v občini in pa o problematiki strokovnega šolstva na Jesenicah. Predlagal je, da naj bi Socialistična zveza dala v svoj program, da preko krajevnih skupnosti in ostalih organizacij razširja turistično gospodarstvo.

S primernimi ukrepi naj bi vplivali na stališča in vzgojo prebivalstva, ker brez turistično sposobnega prebivalstva turizma ni. Prav tako pa bi morale krajevne skupnosti skrbeti za urejeno okolico, predvsem pa bi morali ustvariti turistom domače gorenjsko okolje.

Glede strokovnega šolstva je dejal, da je organizirano in kvalitetno strokovno usposabljanje ljudi osnova, od katere zavisi nadaljnji gospodarski razvoj kraja. Vendar

Udeleženci letosnje

pa mladi z Jesenic zato moramo nove iskati drugod, kar polega predstavlja tudi stanovanjski problem.

Meni, da nas bod gospodarjenja prisilijo mo doli kar največ vsakemu delavcu, ta proizvajal s kar naji stroški.

Franc Kobentar je ljal o kmetijstvu o: pašništvu. Ta problem si izstopa vedno bc pri nas to ne predst: like gospodarske pau vendar predstavlja ki je močno izbil v na delovnih konferen: cialistične zveze.

Če konkretno po: kakšno je stanje n pašnikih na Belen Rožci in še drugje, k z družbenimi sredstv ljo ljudi zgradili le in hleve, toda danes setih letih nam ti objo padajo. Krajevne s so pripravljene upravljanje nad temi

15. nadaljevanje

Peter: Ali navadnejših vrst jekla ne proizvajamo v električni peči?

Oče: Lahko jih proizvajamo, vendar se to običajno ne izplača, ker je električni tok precej dražji kot gorivo za Siemens-Martinovo peč. Proizvodnja navadnih vrst jekla v obločni električni peči se izplača le takrat, če je električni tok zelo poceni in pa če ima peč zelo veliko proizvodno zmogljivost.

Peter: Surovine, ki jih uporabljamo za električno peč, so najbrž iste kot pri Siemens-Martinovi peči?

Oče: Uganil si. Uporabljamo staro železo in beli grodelj, samo s to razliko, da je grodelj skoraj vedno v trdnem stanju, ker je njegova količina znatno manjša kot pri vložku za Siemens-Martinovo peč. Razen tega potrebujemo še apno za tvorjenje pravilne sestave žilindre ter zlitine železa z različnimi elementi, da lahko dobimo zaželeno sestavo proizvedenega jekla. Pri zlitinah lahko omenim še to, da jih je precej več kot jih uporabljamo pri Siemens-Martinovi peči.

Peter: Vzrok za večje število zlitin ti lahko povem jaz. Prej si povedal, da proizvajata ta pač boljše vrste jekla, zato uporablja najbrž tudi več različnih zlitin.

Oče: Vidim, da ti ne pripovedujem zama, ker si tako hitro povezal proizvodnjo raznih boljših vrst jekla v obločni električni peči z zlitinami.

Peter: Zdaj me pa zanima, kakšna je ta peč?

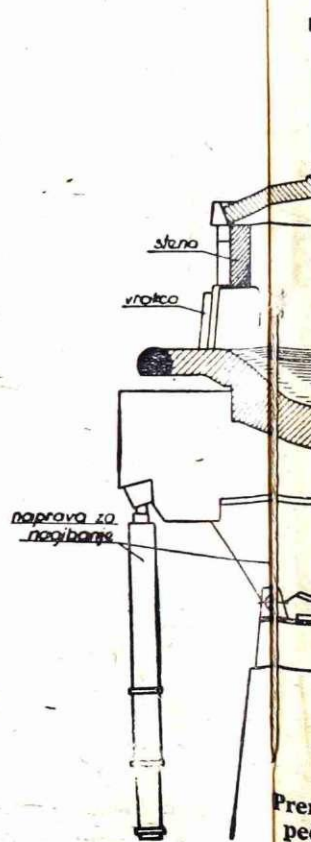
Oče: Tudi za to peč sem ti pripravil preprosto skico, da boš lažje razumel, kako izgleda, čeprav je njena konstrukcija, če izzameva električni del, precej bolj enostavna kot pri Siemens-Martinovi peči. Sestoji se iz kotla, ki je izdelan iz debele pločevine in znotraj obzidan na dnu in ob steni z ognjevarno opeko. V steni ima vrata za metanje apna in zlitin, zgoraj pa jo zapira obok, ki je tudi obzidan z ognjevarno opeko. Ta obok je premičen tako, da ga lahko odstranimo, kadar zakladamo s pomočjo posebne košare vložek v peč. Ker ima dno ovalno obliko in ni nagnjeno proti prebodni odprtini, kot je to primer pri Siemens-Martinovi peči, ne more izteči pri preobodu jeklo samo iz peči. Zato jo moramo nagniti, kar omogoča posebna nagibna naprava, ki predstavlja skupaj z nekaterimi drugimi potrebnimi napravami precej zapleten del te peči.

Peter: Kako pa pride električni tok v peč?

Oče: Kot vidiš na skici, ima obok tri odprtine, skozi katere segajo v peč trije debeli drogovi, ki so izdelani iz posebnega materiala, ki dobro prevaja električni tok ter jih imenujemo elektrode. Povezane so s pomočjo tokovodnikov z izvorom električnega toka in nam služijo za njegovo dovajanje v peč. Med obratovanjem njihov spodnji konec postopno odgoreva, zato jih moramo od časa do časa podaljšati tako, da privijemo nov kos na vrhu elektrode, ki se je že močno pogreznil v peč. Debelina elektrod je odvisna od velikosti peči in se giblje od 150 do 650 mm. Okoli delovanja elektrod in ostalega bi lahko še dosti govorila, vendar se mi zdi, da je za naju dovolj.

Peter: Kako poteka proizvodnja v tej peči?

Oče: V svojem bistvu poteka proces podobno kot v Siemens-Martinovi peči. Najprej založimo vložek in sicer tako, da v posebno košaro naložimo stehano količino starega železa in grodlja, ki odgovarja zmogljivosti peči. Z žerjavom prenesemo to košaro nad peč, kateri smo odmaknili obok z elektroda-

ci letosnje konference SZDL Jesenice, ki je bila v nedeljo, 12. decembra

z Jesenic odhajajo, samo nove železarje, ki so poleg ostalih predstavljajo tudi določen jski problem.

da nas bodo pogoji jenja prisilili, da bo kar največ znanja delavcu, tako da bo l s kar najmanjšimi

Komentar je razpravmetijstvu oziroma o i. Ta problem na vava vedno bolj. Sicer o ne predstavlja vedodarske panoge, pa predstavlja problem, čno izbil v ospredje njih konferencah Soe zveze.

akretno pogledamo, je stanje na naših na Belem polju, še drugje, kjer smo nimi sredstvi in vozgradili lepe koče toda danes po denam ti objekti proKrajevne skupnosti pravljenе prevzeti je nad temi objekti,

vendar razumevanja za to ni. Seveda pa bi moralo biti takšno upravljanje okrepljeno tudi s finančnimi sredstvi. Oblika za pridobivanje sredstev naj bi bila vsakoletna namenska dotacija gozdnega gospodarstva, ki izkorišča gozd — naše naravno bogastvo, s katerim so pašne površine in objekti na njih vzdrževali že prej.

Tu ne gre samo za objekte in planine, ampak tudi za stalno padanje števila glav goveje živine, ki pa je zelo važen faktor pri ekonomski eksistenci našega kmeta in njegovem razpoloženju na vasi.

Kristl Mertelj je načel vprašanje ukinjanja železniške proge Jesenice—Planica. Meni, da bi železnica morala iskati drugačne načine reševanja proge in to z iskanjem rezerv ter ekonomičnosti poslovanja na progi. Po drugi strani pa je treba tudi pomisliti, ali je možno prepeljati vse potnike z avtobusi in kakšna škoda bi nastala v

zimskem času zaradi zamud v železarni.

Dr. Jože Vilfan je dejal, da je konferenca opozorila na vrsto perečih družbenih-političnih problemov, tako da o vseh ne bo mogoče razpravljati na 6. kongresu Socialistične zveze Slovenije.

Kongres bo razpravljal predvsem o nekaterih najbolj aktualnih vprašanjih kot so šolstvo, zdravstvo in socialno zavarovanje kmetovalcev. Naši izdatki za zdravstveno zavarovanje so dosegli 6% narodnega dohodka v Sloveniji. V Evropi imamo poleg Slovenije samo še Švedsko, ki daje takšno višino narodnega dohodka za zdravstveno zavarovanje. Vendar pa mi še zdaleč nismo tako bogata država, da bi mogli dati tolikšna sredstva v te namene. Tretje vprašanje, ki ga bo obravnaval 6. kongres SZDL Slovenije, je vprašanje stanovanjske izgradnje. Tu bi bilo najvažnejše vprašanje odnosov med komuno, občani in delovnimi organizacijami. Po-

stavlja se vprašanje, kako bomo reševali ta problem v bodoče, ko bo imela občina na razpolago vse manj sredstev. Tu bo morala priti do izraza soodgovornost občanov. Naloge bomo reševali le takrat, če bomo znali rešiti oziroma razčistiti problem, da so delovne organizacije sestavni del občine in tako dolžne, da skupno z občino rešujejo probleme. Torej vprašanje sodelovanja delovnih organizacij z občino bo postalo ena od glavnih oblik dela občine, toda ne na osnovi političnih razprav, pač

pa preko dela skupščine in njenega kontakta s kolektivi v delovnih organizacijah. Nekateri menijo, da v zadnjem času pada vloga občinske skupščine in da bo postala omejena samo na proračun. S tem občinska skupščina ne bo postala manj močna, manj pomembna, ampak bo postala mnogo bolj važen faktor.

Tudi krajevne skupnosti bodo morale odigrati še večjo vlogo kot do sedaj. Nekatere skupnosti imajo pašniške površine in s tem v zvezi je postavljena zahteva, da da občina določena sredstva, s

katerimi omogoča krajevni skupnosti aktivnost na ta način, da lahko skrbi za pašniške površine in tako lahko uspeva.

Svojo razpravo je zaključil z mnenjem, da v bodoče lahko pričakujemo še več problemov, ker bo več odkrivanja slabih stvari. V nas vseh pa je zavest, da nam naš sistem ne daje samo možnosti, da bolje vodimo, ampak da nas sistem vodenja dela sposobne in nam omogoča, da probleme rešujemo.

S. H.

Zakaj zapiramo oči?

Pojav na relaciji trgovina—potrošnik na Jesenicah zahteva določeno pozornost, zahteva odkrito besedo, javno in resno obravnavo. Pojav je resen in ne moremo mimo njega z zaprtimi očmi.

Naša trgovska mreža je, čeprav nizko akumulativna, odprla samopostrežne prodajalne. Namen takega poslovanja je bil predvsem omogočiti potrošniku hitrejši nakup blaga širše izbire in boljše kvalitete. Namen je seveda bil tudi ta, da trgovina zmanjša stroške poslovanja in dvigne storilnost zaposlenih.

Koristi so torej obojestranske — za potrošnika in za trgovino.

Toda v resnici ni tako, vsaj na Jesenicah ne. Ovira je »kalo«.

Vse kalkulacije kažejo, da se pri poslovanju po principu samopostrežbe zmanjšuje kalo trgovskega blaga na minimum, kar je povsem razumljivo z ozirom na sodobno opremo lokalov in specialno pakiranje blaga.

Poslovanje samopostrežbe trgovskega podjetja »Rožca« pa demantira to trditev, vendar ne po svoji krivdi, temveč po »zaslugah« nekaterih potrošnikov.

Samopostrežne poslovalnice tega podjetja namreč ka-

žejo šestkrat večji »kalo« kot pa klasične poslovalnice. V absolutnem znesku znaša ta razlika v kalu v času januar—september letos 3,5 milijona din.

Kaj to pomeni za podjetje? Zelo veliko in sicer 40% letne interne akumulacije.

Nenormalno visok »kalo« ustvarja pri podjetju dilemo — ali naj bomo še sodobni v svojo škodo?

Dilema je povsem razumljiva in upravičena, saj morajo v podjetju zaradi kontrole zviševati število zaposlenih, »kalo« pa kriti iz svojega osebnega dohodka. Ni dvoma, da so povzročitelji »kala« nekateri neodgovorni potrošniki. Taki potrošniki (delinkventi) bi morali vedeti, da je pri nas denar še v obtoku in da je treba blago plačevati.

Kaže, da je morala nekaterih naših soobčanov na zelo, zelo nizki ravni.

Kraja v samopostrežbah je postala vsakdanji pojav in jo trgovina ni možna sama uspešno reševati.

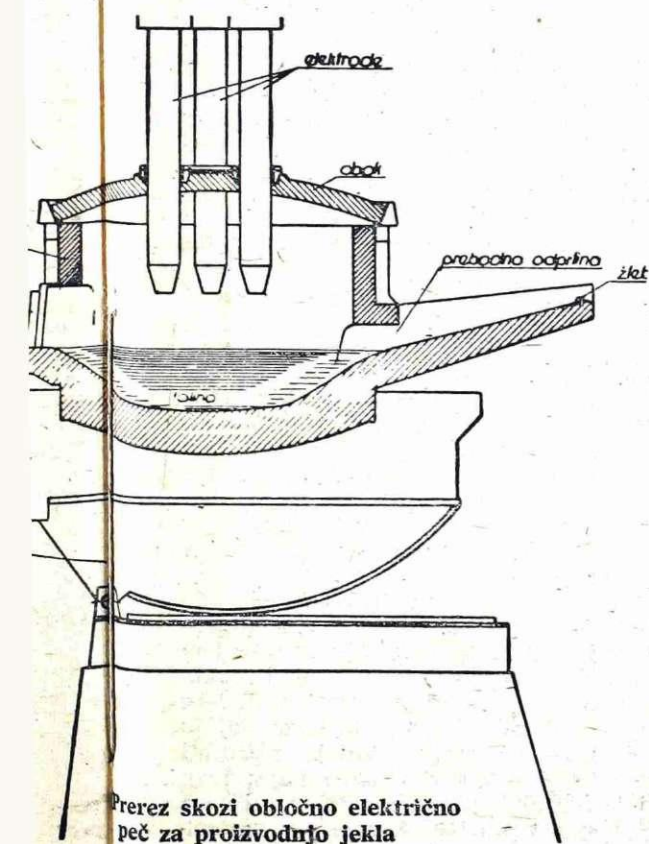
Menimo, da je družba s svojimi institucijami in organizacijami dolžna pomagati pri preprečevanju tega, za civiliziranega človeka, sramotnega pojava.

Naj omenimo še, da so delikventi »predstavniki« tako tistih, ki se podpisujejo z od-tisom kazalca kot onih z diplomami.

Žare Klincov

VSAKO NEDELJO NA LEDU

Na drsališču pod Mežakljo je v zadnjem času vsako nedeljo mednarodni turnir v kegljanju na ledu. V nedeljo je nastopilo 15 ekip iz Slovenije in sosedne Avstrije. V močni mednarodni konkurenci so prvo mesto zasedli gostje iz Celovca — ekipa PSV Klagenfurt. Na drugo mesto se je uvrstila ekipa Jesenic, ki jo vodi Langus, tudi tretje mesto so osvojili Jeseničani (Drinovec). Zelo dobro so zaigrali Kranjskogorci, ki so bili četrti. Če pregledamo več tekem nazaj, opazimo, da se je do sedaj najbolje držala ekipa Hudriča, ki pa je žal tokrat imela smolo.

mi, ki smo jih potegnili iz peči in odpremo dno v košari tako, da stresemo vložek v notranjost peči. Nato premaknemo nazaj na peč obok, spustimo elektrode in vključimo električni tok, ki prične taliti staro železo in grodelj. Ko je vložek raztaljen, ga ogrejemo na potrebno temperaturo in izvedemo vse potrebne ukrepe, ki so podobni tistim, o katerih sva govorila že pri procesu v Siemens-Martinovi peči in jih ne bom še enkrat ponavljal. Ko je proces končan, izvedemo prebod tako, da nagnemo peč za 45° in raztaljeno jeklo skupaj z žilindro izteče v ponovco.

Peter: Verjetno sta tudi hlajenje z vodo in vzdržnost obzidave podobna kot pri SM peči?

Oče: Res hladimo nekatere izpostavljene dele z vodo, obzidavo pa je treba običajno vsak mesec enkrat do dvakrat zamenjati. Vendar je pri tem količina opeke manjša, pa tudi dela je precej manj kot pri Siemens-Martinovi peči. Opeka za stene je magnezitna, za obok pa silikatna.

Peter: Zanima me še, kakšne zmogljivosti imajo te peči?

Oče: Tudi tu je stvar podobna kot pri Siemens-Martinovi peči. ker

proces prav tako ni kontinuiran. Vendar je zmogljivost teh peči precej manjša kot pri Siemens-Martinovih pečeh, čeprav je v zadnjih letih v primerjavi z leti takoj po drugi svetovni vojni precej narastla. Postopek traja običajno 5 do 7 ur, teža vložka pa od 1 tone do 200 ton. V naši železarni imamo tri takšne peči in sicer z zmogljivostjo 1,5 tone, 8 ton in 60 ton.

Peter: Še nekaj me zanima! Koliiko električnega toka porabi takšna peč? Najbrž precej.

Oče: Lahko si predstavljaš, da količina električnega toka, ki ga porabi takšna električna peč za taljenje in proizvodnjo jekla, ne bo majhna. Iz računov, na podlagi katerih plačuje mama vsak mesec porabljeno energijo za pretekli mesec, najbrž veš, da merimo to porabo v kilovatnih urah oziroma kot pišemo okrajšano v kWh.

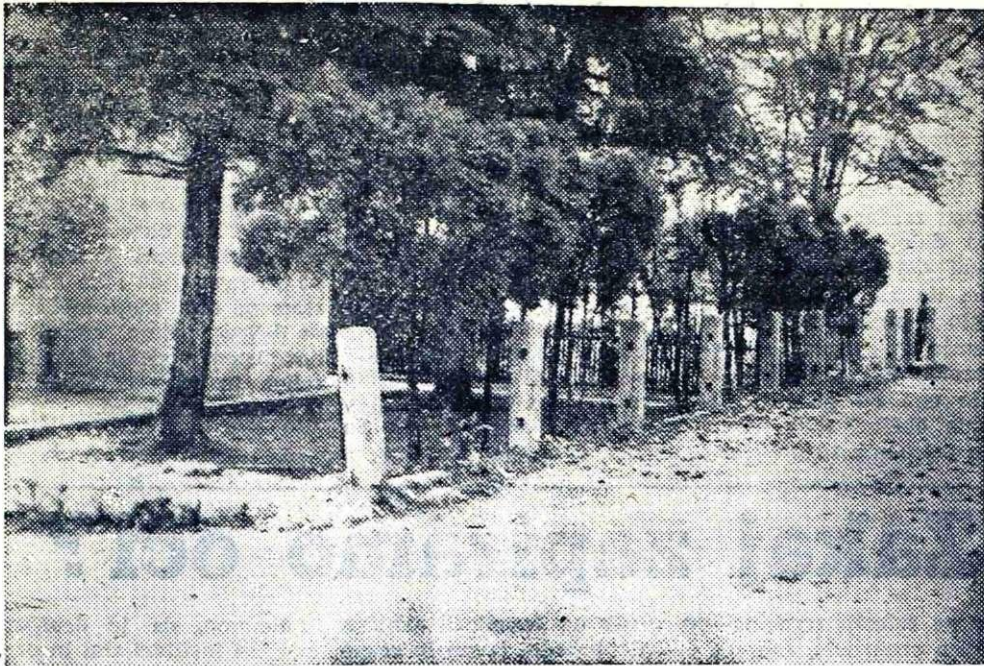
Peter: To mi je znano, saj sem videl na računu, da smo pretekli mesec porabili 370 kWh.

Oče: Vidiš, s tem, da si mi povedal porabo električnega toka v našem stanovanju za razsvetljavo in ostale potrebe v enem mesecu, si mi tudi že dal možnost za primerjavo s porabo električnega toka v

obločni električni peči. Za eno tono surovega jekla, ki ga proizvedemo v obločni električni peči, porabimo približno 600 do 700 kWh električnega toka. Torej porabi 60 tonska obločna električna peč, ki jo imamo v naši železarni, za eno šaržo, ki traja okoli 6 ur in s tem za proizvodnjo 60 ton surovega jekla okoli 40.000 kWh električnega toka.

Peter: Lepa primerjava. Pri nas doma v enem mesecu 370 kWh, pri električni peči, ki proizvede v šestih urah 60 ton surovega jekla, pa 42.000 kWh. To je res ogromna številka. V časopisu večkrat berem o težavah pri preskrbovanju z električnim tokom, kadar dalj časa ne dežuje. Ali ta peč takrat obratuje?

Oče: Takrat pride do zmanjšanja porabe električnega toka in obločna električna peč ne more obratovati ali pa obratuje samo ponoči in ob nedeljah, ko je potrošnja električnega toka na splošno manjša. Vendar v naši železarni imamo to organizirano tako, da v takšnem primeru obratuje namesto te peči ena izmed Siemens-Martinovih peči, tako da teče proizvodnja naprej in delavci na tej peči. Tako v tem oziru dejansko nimamo težav.

PA BREZ ZAMERE

Vsi vemo, da na Jesenicah nimamo tako urejenega otroškega varstva, da bi lahko vse predšolske otroke vključili v varstvene ustanove. Sicer imamo na Jesenicah take ustanove na Plavžu, Savi, Podmežaklji in na Javorniku, vendar je njihova zmogljivost veliko, veliko premajhna.

Zato večkrat slišimo, da bi morali imeti več takih ustanov. To je vsekakor res in nujno potrebno. Vendar pa se pri tem vsiljuje vprašanje, ali smo pa res vsi zainteresirani za takšne ustanove ali ne. Če namreč pogledamo varstveno ustanovo na Plavžu, dobi človek vtis, da nam je le-ta deveta briga; igrišča so neurejena, zamemarjena, rekviziti so polomljeni, bližnja in daljna okolica je tudi neurejena.

Vsekakor je tu čutiti malomaren odnos Krajevne skupnosti do otroškega vrtca. Zakaj lahko Krajevne skupnosti na Savi in Podmežaklji skrbijo za te prepotrebne ustanove, zakaj pa na Plavžu te skrbi in odgovornosti do vzgoje in varstva mladih ni čutiti?

Vendar pa je utemeljen tudi zagovor, da so dolžne skrbeti za varstvo otrok tudi delovne skupnosti in v tem primeru je to na Plavžu vsekakor železarna.

Seveda pa ne moremo pričakovati samo od družbe, da bo skrbela za otroke. K temu morajo doprinesiti tudi nekaj starši. No, in tudi za te na Plavžu lahko trdimo, da so proti ostalim verjetno v povprečju bolj finančno situirani in imajo višji standard, kar neizpodbitno dokazujejo dolge vrste garaž. Toda kaj, ko je pa skrb za fička, za garaže, za pralne stroje in ostale sodobne industrijske izdelke močnejša in važnejša od skrbi za otroke in njihove pogoje življenja v vrtcu!

S. H.

Nove naloge ansambla narodnih plesov in pesmi

Ansambel narodnih plesov in pesmi pri DPD Svoboda »Tone Čufar« že vrsto let uspešno deluje. Skupina je poznana v številnih krajih naše ožje domovine, predvsem na Gorenjskem, kjer mladi plesalci, pevci in instrumentalisti posredujejo našo bogato folklorno umetnost ne samo domačemu občinstvu, temveč tudi številnim tujim gostom. Posebno pomembni so nastopi za tuje turiste v naših turističnih krajih, tako poleti na Bledu kot pozimi v Kranjski gori. Tuji gostje želijo v času bivanja spoznati našo folkloro, zato so tudi nastopi vedno dobro obiskani.

Ansambel pa je znan tudi izven meja naše domovine, saj je že večkrat nastopal v Italiji, prav tako pa v sosedni Avstriji. Tudi letos je imel ansambel vrsto pomembnih nastopov doma in v tujini. Kot posebno pomembno pa lahko šteje sodelovanje na prvem mednarodnem festivalu folklorne v Tarcentu v Italiji, kjer so bili naši plesalci, s tem pa tudi naša folklorna umetnost v središču pozornosti. Uspešni nastopi so bili za sodelovanje na festivalu prihodnje leto. Poleg tega bo imel ansambel narodnih plesov in pesmi še vrsto drugih nastopov: v zimskem času redne nastope v Kranjski gori, dalje nastope ob številnih športnih prireditvah kot so svetovno hokejsko prvenstvo, svetovno prvenstvo novinarjev v smučanju, FIS prireditve v Kranjski gori, v letnem času pa na Bledu, v Bovcu ter drugod in kot vsako leto tudi nekaj nastopov v inozemstvu.

Seveda pa tak program zahteva od odbora ansambla in celotnega društva izpolnjevanje novih nalog, o čemer so govorili tudi na izrednem občnem zboru odseka pred mesecem dni. Pomlajeni odbor ansambla smatra kot izredno pomembni predvsem dve nalogi. Po nekajletnem nastopanju je treba spremeniti program plesov, ga dopolniti s novimi in ga popestriti. Tako nameravajo predvsem razširiti splet gorenjskih plesov v zaokrožen prikaz narodnega običaja pod vaško lipo. Druga pomembna naloga pa je povečati število plesalcev in plesalk ter tako razbremeniti nekatere starejše, ki že več kot deset let sodelujejo v skupini. Le tako bodo v ansamblu kos vsem številnim ponudbam za nastope in sodelovanja.

Prav zato vabijo k sodelovanju mladinke in mladince v starosti od 15 do 18 let ki imajo veselje za to zvrst folklorne umetnosti. Novo

(dalje na 9. strani)

Razvoj meščanske šole

Oris zgodovine jeseniškega šolstva

V petem šolskem letu 1924/25 je bil šolski koledar že ustaljen; 1. septembra se je vpisalo 270 (126 + 144) učencev, nato ponavljalni izpiti slabih učencev I., II. in III. razreda, poučevati pa so pričeli 15. septembra; šolsko leto je bilo razdeljeno na tri tromesečja; za učence četrtilnih razredov so bili končni izpiti in sicer ločeno; za učenke od 13. do 18. junija, za učenke pa od 19. do 25. junija; 27. junija se je šolsko leto končalo. Spremembe v učiteljskem zboru: na zavod so bili premeščeni: učitelj Ciril Kopitar iz Ribnice na Dolenjskem, učiteljica Marija Vidmar iz Preserja, med šolskim letom pa Milena Žun z meščanske šole v Trzinu, Josipina Demšar iz šent Vida pri Ljubljani ter učiteljica ročnih del Amalija Povše; minister prosvete je premeštil strokovnega učitelja Bogomila Gerlanca na meščansko šolo v Celje, medtem ko je učiteljica Karolina Zalaznik podala ostavko na državno službo. Potik je nadzoroval oblastni inšpektor J. Wester.

V začetku šolskega leta 1925/26 se je vpisalo 292 učencev (142 dečkov in 150 deklic); vpis je torej naraščal. Šolsko leto se je pričelo 4. septembra, končali pa so ga 28. junija z uspešno akademijo v šolski telovadnici. Poleg dveh državnih praznikov so bile spominske proslave in sicer ob desetletnici nesrečnega koroškega plebiscita, v spomin Matije Gubca in Ivana Cankarja; na delavski praznik prvi maj ni bilo pouka. Osebnih sprememb: učitelj Ciril Kopitar je bil premeščen na osnovno šolo v Kočevju, strokovna učiteljica Marija Vidmar in Milena Žun, obe na drugo dekliško meščansko šolo v Ljubljani; na zavod so bili premeščeni: učitelj Alojz Račič z osnovne šole na Jesenicah, učiteljica Marija Šmid iz Stične na Dolenjskem ter učitelj Rudolf Bratko iz Most pri Ljubljani, medtem ko je bila strokovna učiteljica Ivana Lampe upokojena zaradi bolezni. Zavod sta nadzorovala oblastni inšpektorja ljubljanske oblasti Josip Wester in dr. St. Bevk.

Sedmo šolsko leto 1926/27 se je začelo 1. septembra, ko je bil vpis, končalo pa na Vidov dan 28. junija. Vpisanih je bilo že 308 učencev (145 in 163). »Zaradi premeščanja učiteljskega med šolskim letom je pouk mnogo trpel«, piše ravnatelj Ivan Magerl v šolski kroniki. Učiteljica Marija Šmid je bila sprejeta na Višjo pedagoško šolo v Zagrebu (v Ljubljani namreč VPS ni bilo, op.), strokovna učiteljica Marta Čretnik je bila premeščena na drugo državno deško meščansko šolo v Ljubljani; nameščena pa sta bila absolventa Višje pedagoške šole v Zagrebu Miroslav Iskra in Franjo Klavara, Alojzij Mrovlje, z mešč. šole v Ribnici, ter učitelj Andrej Žvan z osnovne šole na Koroški Beli. Verouk sta poučevala kaplana Franc Krašna in Ivan Zupančič, ki je bil junija 1927 imenovan za župnika na Turjaku. Pouk sta nadzorovala prosvetna inšpektorja dr. Lončar in dr. Capuder. Končni izpit je opravilo 39 učencev.

Osmo šolsko leto 1927/28 se je začelo 1. septembra, ko se je vpisalo 301 (144 in 157) učencev, medtem ko se je redni pouk začel šele 12. septembra zaradi popravil šolskega poslopja; prvo tromesečje so zaključili 3. decembra, drugo 1. marca, tretje pa 28. junija; absolventov je bilo 36; število razredov je

bilo — verjetno — osem ali devet, ker v kroniki za več šolskih let ni ustreznih podatkov! Zdravje učencev je bilo dobro, pač pa je bolezen v učiteljskem zboru motila redni pouk več mesecev, saj je ravnatelj Ivan Magerl bil pol leta na bolezenskem dopustu. Minister prosvete je namestil absolventki VPS Zagreb na meščansko šolo na Jesenicah Zofijo Verbančič in Ivanc Valerijo; slednja je že po nekaj tednih zamenjala službeno mesto s strokovno učiteljico Francko Zorec v Brežicah, seveda z dovoljenjem samega ministra za prosveto! Zavod je nadzoroval prosvetni inšpektor dr. Capuder, verouk pa ljubljanski škof dr. Jeglič. — Kronist piše, da sta obe predstavi mladinske igre »Dve Marički« dobro uspeli; ob koncu šolskega leta je bila zopet razstava risb in ročnih del; zavod se je z izbranimi izdelki udeležil tudi razstave v Mariboru, kjer so razstavljale meščanske šole v Sloveniji.

Deveto šolsko leto 1928/29 je bilo delno že v lastnem šolskem poslopiju; jeseniška občina je namreč leta 1929 od oblastnega odbora odkupila stavbo (bivše nemške ljudske šole) za 325.000.— dinarjev, saj je morala zanj doslej plačevati 30.000.— dinarjev letne najemnine; v velikih počitnicah jo je tudi »za silo popravila«. Ker je prvotno šol-

V okviru komune le eno podjetje za vzdrževanje hiš v družbeni lasti

Temeljni zakon o gospodarskem poslovanju (gospodarjenju) s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini, ki je bil objavljen v 35. številki Uradnega lista SFRJ, ima med drugim tudi določilo, da podjetja za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami lahko ustanovi družbena politična skupnost in delovna ali druga organizacija. Tako podjetje pa lahko ustanovi skupaj dvoje ali več ustanoviteljev.

Če količjak poznamo dosednji način gospodarjenja in upravljanja hiš v družbeni lastnini, vemo, da je to upravljanje bilo docela prepuščeno hišnim svetom. Ti hišni sveti so nekje boljše, nekje slabše opravljali svoje delo oziroma nalogo. Težave so bile predvsem v tem, da je vsaka hiša za vzdrževanje in popravila razpolagala samo z lastnimi sredstvi, ki seveda še zdaleka niso zadostovala za najnujnejša popravila. Tako so nam posebno hiše starega stanovanjskega fonda propadale in razpadale. Po drugi strani pa so hišni sveti novega stanovanjskega fonda razpolagali z znatnimi sredstvi, ki jih niso vedno vlagali v hišo najbolj ekonomično. Pri tem pa praktično ni bilo nikogar, ki bi smotrno in ekonomsko skrbel za vzdrževanje stanovanjskega fonda.

Z novim zakonom o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini je to dano investitorju stanovanjskega fonda ali kakemu drugemu podjetju, če mu leta to nalogo poveri.

Na Jesenicah je investitor oziroma lastnik tako starega kot novega stanovanjskega fonda v glavnem Železarna Jesenice. To sicer ni nič posebnega, dokazuje samo to, da to podjetje skrbi za druž-

beni standard svojih delavcev, kar pri vseh ostalih podjetjih v komuni ni primer. Kar se tiče vzdrževanja hiš, je imela bivša KID pri gradbenem oddelku posebno skupino delavcev, ki so popravljali in vzdrževali stanovanjske hiše. Železarna Jesenice je to prakso opustila, ker je bilo rečeno, da ta naloga ne spada v njeno pristojnost.

Pri vsej zadevi gre sedaj za to, ali naj v okviru komune formiramo eno ali dvoje podjetij za vzdrževanje stanovanjskih hiš. Predstavniki železarne se po večini ogrevajo za formiranje lastnega podjetja. V tem primeru bi morala ostala podjetja in občina formirati še eno podjetje za vzdrževanje hiš. Vprašanje pa je, kakšen smisel ima, da bi v okviru komune formirali dvoje podjetij za vzdrževanje hiš. Spričo ogromnih stroškov, ki bi nastali pri formiranju dveh podjetij, to stališče nima prave ekonomske podlage, če upoštevamo še to, da s kooperacijo z občino in drugimi podjetji ne prevzame železarna nobenega rizika. Podjetje bo s svojo ekonomsko enoto poslovalo po načelu rentabilnosti. Kar bo kdo naročil za popravilo, bo tudi plačal. Tudi sredstva bodo, ker bodo tudi stanarine ekonomske. Zato ni prav nobe-

nega razloga, da gremo pri formiranju tako važnega podjetja na dvoje in delamo družbi nepotrebne stroške za investicije in vse ostalo. Tisti, ki imajo večino stanovanjskega fonda, bodo v glavnem tudi odločali o poslovanju in usodi podjetja. Ni namreč ta zadeva tako enostavna, samoupravljanje kakor tudi sredstva in kadri so tu odločilne važnosti. Železarna ima kadrov za tako podjetje dovolj, pa tudi razno orodje, ki bi ga brez večje škode lahko odstopila temu podjetju.

V interesu dobrega, intenzivnega in kar najbolj cene-

nega vzdrževanja stanovanjskih hiš v družbeni lasti je, da v okviru komune ustavimo eno podjetje, ki naj čimprej prične z delom.

Stanovanje je izredno občutljiv in važen del življenj-

skega standarda in zato ni vseeno, kako z njim upravljamo. Dosedanja praksa nam vendar to dovolj jasno dokazuje. Dovolj je bilo jeze in negodovanja prav zaradi tega.

Jože Rozman

Nove naloge ansambla narodnih plesov in pesmi

(nadaljevanje z 8. strani)
člane sprejemajo vsak torek in četrtek od 19. do 20. ure v delavskem domu na Jesenicah (pri Jelenju), z rednimi vajami za novince pa bodo začeli v začetku januarja.

V upravi društva in an-

sambla upajo, da bodo dosedanji uspehi skupine ter številni nastopi doma in v zamejstvu pritegnili nove člane, saj je folklor lahko tudi prijetna in koristna oblika udejstvovanja mladih.

L. T.

Na Stari Savi so podrli že več hiš, stanovalce pa preselili v sodobnejša stanovanja. Kjer je stala dolgo vrsto let »kantina«, je le še kup odpadnega gradiva

sko poslopje imelo le pet učilnic in se je ravnateljstvo meščanske šole moralo vsako leto boriti za učilnice v novi osnovni šoli, zato se je občina odločila, da bo dozidala nov trakt; v naslednjih letih pa je izpružila splošna gospodarska kriza in z dozidavo ni bilo nič, ker ni bilo finančnih sredstev. Stiska glede premajhnega števila učilnic se je nadaljevala, čeprav je ob vpisu število učencev občutno padlo; vpisalo se je le 252 (129 in 123) učencev; vpisali so se namreč otroci, ki so bili rojeni med prvo svetovno vojno. Zdravje učencev je bilo popolnoma zadovoljivo. Kot vsako šolsko leto, tako so tudi v tem šolskem letu »imeli učenci in učence trikrat skupno sprevod in sv. obhajilo«, piše šolski kronist, vrhu tega pa so praznovali tri kraljevske rojstne dneve, kralja Aleksandra, kraljice Marije in prestolonaslednika Petra, tri desetletnice, namreč desetletnico prebitja solunske fronte v prvi svetovni vojni, desetletnico osvobodjenja Slovenije ob razsulu Avstroogrške in desetletnico zedinjenja; poučni izleti so bili v Ljubljano, Rogaško Slatino, v Maribor in na Pohorje. Zavod je razstavljal svoje likovne in ročne izdelke na razstavi v meščanski šoli v Ljubljani. Končni izpit je opravilo 37 absolventov, pet od teh šele

po ponovljalnem (popravnem) izpitu v jesenskem roku. Tudi v tem šolskem letu je bilo več osebnih sprememb v učiteljskem zboru: na zavod so bili nameščeni sredi oktobra trije strokovni učitelji — diplomanti VPŠ Drago Puhr, Jožica Erbežnik in Majda Komar; premeščeni pa so bili: Slavko Mrovlje na osnovno šolo v Slovenjgradcu, Andrej Žvan na meščansko šolo v Krškem ter Alojzij Rabič na osnovno šolo na Jesenicah, medtem ko je bil začasni učitelj Franjo Zupančič odpuščen iz državne službe, ker se ni javil, da bi opravil (praktični) strokovni izpit. Verouk so poučevali — kot že prejšnje šolsko leto — župnik Anton Kastelic ter kaplana Andrej Križman in Jože Košiček. Nadzoroval pa je prosvetni inšpektor dr. Capuder kot že prejšnje leto.

Deseto šolsko leto — 1929/30 — se je začelo v prenovljeni šolski stavbi zopet z zamudo — 16. septembra, končalo pa na Vidov dan 28. junija. Vpis je znova padel, saj je bilo le 227 (109 in 118) učencev v osmih razredih — verjetno, ker v šolski kroniki ni ustreznih podatkov. Tudi število absolventov je padlo, saj jih je bilo le 37. Z zavoda sta bila premeščena strokovna učiteljica Jožica Erbežnik na državno meščansko šolo v Sentvidu,

Drago Puhr pa na prvo državno meščansko šolo v Ljubljani. Učiteljstvo je prirejalo krajše in daljše poučne ekskurzije;zanje je ravnatelj sestavil navodila, da so se učenci čim več naučili. Poučevali pa so tudi pod vedrim nebom, seveda le ob ugodnem vremenu. Zavod je nadzoroval dr. Pečovnik, banki inšpektor Dravske banovine.

Enajsto šolsko leto — 1930/31 —; vpis — 241 učencev — kaže rahlo dviganje; absolventov pa je bilo le 29. Vsa šolska leta doslej so bili dečki in deklice strogo ločeni v deških in dekliških razredih, tako tudi v začetku tega šolskega leta. Odlok prosvetnega oddelka kraljevske banske uprave Dravske banovine v Ljubljani pa je prinesel reformo; sredi oktobra je namreč moralo vodstvo šole združiti dečke in dekliške razrede v mešane in sicer en prvi razred, ostala pa sta še poleg tega en deški in en dekliški prvi razred, dva mešana druga, en tretji in četrti razred; še vedno pa je ostalo strogo pravilo, da v isti klopi nista smela sedeti skupaj deček in deklica — zaradi morale! Šola je dobila nove uradne pečate:

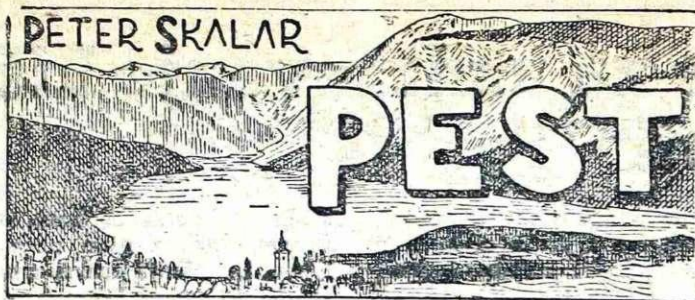
Državna meščanska šola na Jesenicah. Sredi šolskega leta — v januarju — je bil z zavoda premeščen Drago Bratko na meščansko šolo v Zgornji Šiški, na zavod pa je bil

hkrati nameščen strokovni učitelj Janko Černut z meščanske šole v Ormožu. Zavod je nadzoroval v. d. načelnika prosvetnega oddelka banske uprave dr. Lončar.

Leta 1931 je bil sprejet nov zakon za meščanske šole; novi učni načrt je imel tri smeri: obrtno — industrijsko, trgovsko in kmetijsko. Državna meščanska šola na Jesenicah je bila obrtno — industrijska.

Dvanajsto šolsko leto — 1931/32 — je bilo v znamenju dveh organizacijskih sprememb; novi učni načrt obrtno industrijske smeri; uvedli so dvoje polletij — prvi in drugi semester — namesto treh tromesečij, kakor so šolska leta delili doslej zaradi ocenjevanja in redovanja. V začetku šolskega leta se je vpisalo 265 učencev, kar kaže za 27 učencev rahel dvig, med tem ko je bilo le 14 (7 + 7) absolventov, eden od teh je pri popravnem izpitu v jesenskem roku ponovno padel. Učiteljski zbor je ostal isti kot prejšnje leto; nihče ni bil nameščen, niti premeščen; učiteljski zbor na državni meščanski šoli se je ustalil, kar je vsekakor ugodno učinkovalo na zbor sam, na učence in na njihove učne uspehe.

NADALJEVANJE
PRIHODNJC

48. nadaljevanje

Malo pred sedmo so začeli prihajati oficirji in zaslužnejši podoficirji. Skrajno natančnima stražarjema MP je ob vходу vsakdo pokazal svoje vabilo in osorna kretnja mu je ukazala, da lahko vstopi.

Eisberger, ki je popoldne predremal, je šel tisti čas mimo Kazine. Videl je, kako se zgrinjajo oficirji noter in se je pozanimal, kaj je pritegnilo njihovo pozornost. Ko je zvedel od nekega policijskega podoficirja, da se obeta zanimiv program in vesela noč, je šel proti policijski komandi. Ni ga imelo, da bi požiral napol nage plesalke, vendar se je namenil pogledati, če ni nemara njegovo vabilo še pri majorju Hannu.

Stražar pri vrodu v Park hotel ga je prestregel in mu ukazal počakati. Po kratkem telefonskem razgovoru mu je ukazal, naj se pri priči zgleda v prvem nadstropju v pisarni SD oficirja Messnerja.

Brez volje in brez misli je ubiral stopnice in se trudil, da bi na vrvnati preprogi povzročal kar moč veliko hrupa. Vstopil je brez trkanja in brez pozdrava.

»Rekli so mi, naj se zgledam pri vas,« je dejal.

»Da,« mu je odvrnil Messner, ki je sedel za kupom papirjev.

»Imate morda vi moje vabilo.«

»Oberst Hann ga ima. Vabilo na vzhodno fronto mislite, kajne.«

»Ce bo tista traparija v Kazini predstavljala vzhodno fronto, potem mi je vseeno, kako vi to imenujete.«

»Zelim, da se razumeva čisto natanko, gospod Eisberger! Dopoldne je prispela komanda, da se morate nemudoma javiti svoji nekdanji enoti. Do polnoči morate zapustiti Oberkrain. Major Hann vam bo dal natančna navodila, kdaj in kje se boste pridružili svojemu bataljonu. Pot pelje proti Vzhodu. Saj ste nekoč izrazili željo, da bi radi tam, kjer boste imeli opravka z vidnim sovražnikom, prispevali svoj delež k naši končni zmagi, kajne?«

Walterju je zastala sapa in ni vedel, kako naj razume Messnerjevo roganje.

»Lahko grem?« je vprašal.

»Lahko. Oberst Hann vas čaka v svoji pisarni.«

»Auf wieder...?«

Ko je zasukal goro svojega atletskega telesa, se mu je roka stisnila v pest.

Pot do Hannove pisarne ga ni zamudila.

»Kaj je s to svinjarijo?« je planil proti njegovi mizi.

Major, ki je sedel z razpeto bluzo in si je natezal naramnice, je z očmi pokazal na papir pred seboj. Walter je preletel kratko povelje, ki je potrjevalo tisto, kar mu je povedal Messner.

»Obžalujem,« je rekel Hann.

»Jaz pa nič,« je odvrnil Eisberger. »Morda mi vendarle lahko preskrbite eno vstopnico za tisto traparijo v Kazini.«

»Zal.«

»Ne morete.«

»Ne smem. Izrecno navodilo SD. Do polnoči morate oddati posebno opremo. Motorno kolo, specialne zemljevide in vse, kar imate policijskega.«

»Prav,« je rekel Walter. »In vi se boste najprej malo pozabavali, do jutra boste pa polovili bandite. Čez teden dni se srečamo. Skupaj bomo uničevali boljševiško golazen.«

Hann je spustil naramnice, da so počile ob tolščo na njegovih prsih in ga pogledal.

»Rad bi videl, če bi skušali razumeti, da jaz nimam nič pri tej svinjariji,« je rekel.

»Pustiva to, Oberst! Lahko noč. Minuto po polnoči me zanesljivo ne bo več na Bledu. Vsaj nazadnje ne boste imeli z mano težav.«

Obrnil se je in rekel na pragu:

»Heil Deutschland.«

»Veliko sreče,« mu je voščil Hann. Njune oči so se hitro odtrgale in Eisberger je odšel s trdim, utrujenim vojaškim korakom naravnost proti kazini.

Na Bled je legal predpomladni večer in nad Pokljuko se je izgubljala zadnja rdečica zahajajočega sonca.

Pri zadnjem vrodu je odrinil vojaškega policista in stopil v garderobo, kjer je namesto gledališke nervoze vladala efektivna brezbriznost. Tu se je čutilo, da so igre »kameradov« le začetno dejanje prizadevanj za popestritev sivega in enoličnega vojaškega življenja.

Walter je preletel razgaljena ramena plesalk, ki so ga sprejele kot prvega znanika tistega, kar je imelo slediti njihovem programu. Na improviziranem odrju je tekla že druga točka omladnega programa in Eisberger se je potihoma odpravil proti zavesi. Izza nje je preletel dvorano.

PAVEL DIMITROV

Proti neosvojeni gori

NADALJEVANJE

Onkraj reke v neverjetni strmini sameva nekaj domačij. Mala, v strmini posejana polja koruze, so edino opravilo teh prebivalcev. V teh krajih se v stoletju prav malo spremeni. Nekaj pa se je le spremenilo. Na prelomu stoletja so se spoznali s krompirjem, tiskanim blagom iz Indije in — vendar še ne povsod — z vžigalicami. Sedaj pa se njihovi agronomi trudijo za tretji star način sajenja koruze globoko v zemljo.

Spet smo na izvijugani poti po pobočju in popoldan prispemo v Andžilesi, vas, ki ima le dve hiši. Priletna gospodinja nas je prijazno sprejela. Bajta stoji na travnatem pobočju, na terasastih njivah pa raste nekaj koruze in ječmena. V strmini pod bajto se pase trop koz. Povedala nam je, da drugje še ni bila. Predolga je pot v »svet« — do sosednih vasi. Strmine in polja nad bajto ter na pol razpadla domačija, to je njen svet. Tu se je rodila, omožila s sosedom, rodila otroke in tu se bo prav gotovo izteklo njeno življenje.

Pot nas vodi navzgor na greben, skozi travo in droben, košat bambus. Na razmočeni stezi in na listih bambusa je vse polno pijavk, nadleže teh krajev. Neobčutno se ti prisesa kjer si bodi. Ko se napije, odpade. Tisti, ki jo zalotiš, pa s cigaretim ogorkom opečeš zadek in se je tako še najhitreje znebiš. Današnje poti je konec v Jabli, prvem naselju, kjer se tudi hiše že precej razlikujejo od dosedanjih. Zgrajene so iz lesa in pokrite s cedrovimi škodlami.

Naslednji dan smo že v 3000 m visoki Gunzi. Tod reko, ki teče pod vasjo, ne imenujejo več Tapabu kola, temveč Gunza kola. Na travniku za vasjo smo postavili šotore.

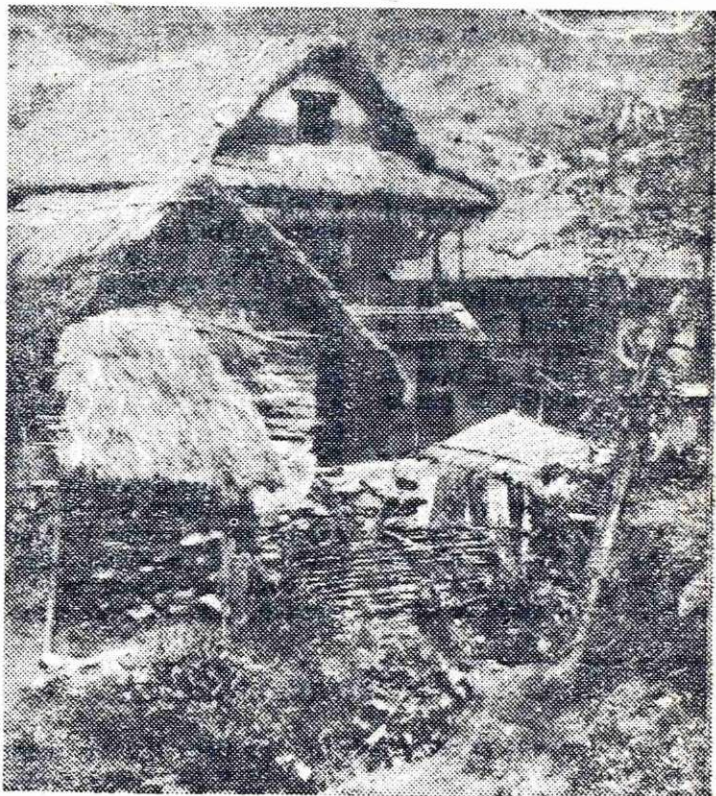
Blizu taborišča ob potoku stoji molilni mlin, ki ga žene in vrti deroča voda. Mline, v katerih meljejo svoj skopi pridelek s polj, pa še vedno poganjajo z roko. In vse kaže, da jih bodo še dolgo.

Vasica je prav prijetna. Domačije so iz kamenja in lesa in prav tako kot drugje tudi tu ne poznajo dimnikov. Dim najde pot skozi številne reže med škodlami in tramovi. Prebivalci žive od skromnega pridelka s polj med bajtami, ki so ograjena z visokimi plotovi in od jakov, ki se pasejo nad vasjo. To je lepa žival na kratkih nogah in zelo kosmata po trebuhu. Iz njegove volne stkejo grobo sukno za nerodno krojena oblačila in škornje. Za podplat jim spet služi posušena jakova koža. Vera in zakon ščitita to žival

pred ubijanjem. Le če se katera ponesreči na strmih skalnatih poteh, jo lahko uporabijo za hrano. Meso povečini posuše na dimu in zraku za hladne zimske dni. Takrat je paša slaba in mleka je veliko manj. Sladko mleko imenujejo »dud«, kislo pa »dai«. Oboje je bilo za nas prava poslastica.

Nosače smo odslovili, naš neike — to je naziv za vodjo nosačev — pa se je z domačini domenil za prenos tovora naprej navzgor. Zjutraj so se zbrali nosači in gonjači jakov, ki so naložili na vsako žival po dva tovora. Neverjetno lahkotno stopa in napreduje ta žival po strmih gorskih poteh. Gonjači jih priganjajo le z vžvižganjem. Malokdaj je potrebno vreči kamen.

(dalje prihodnjič)

V vasi so hiše brez dimnikov

Naš pozdrav zamejskim Slovencem iz Doberdoba

V soboto zvečer bodo v dvorani osnovne šole peli in igrali godbeniki in pevci iz Doberdoba v Italiji. Le-ti vračajo obisk godbenikom in pevcem javniške Svobode, ki so se udeležili praznika komunističnega tiska v Jamljah pri Doberdobi letos v avgustu.

Iz Doberdoba so že sporočili, da se bodo predstavili občinstvu na Javorniku s kombiniranim programom. Izvajali ga bodo izključno Slovenci, ki živijo in se udeležujejo na področju kulturno prosvetne dejavnosti v Doberdobi in okolici.

Upravni odbor DPD Svobode Javornik — Koroška Bela vabi prebivalce, da napolnijo dvorano osnovne šole na Koroški Beli do zadnjega ko-

tička in pozdravijo goste, ki skrbijo, da slovenska beseda pod izredno težkimi pogoji in pesem v teh krajih ne bosta odšli v pozabo.

Še pred koncertom bodo gostom iz Doberdoba omogočili ogled valjarn na Javorniku, po njihovem programu pa bodo gostitelji poskrbeli za prijetno razpoloženje gostov in se pogovorili o nadaljnjem medsebojnem sodelovanju. Omenimo naj še, da so pevci in godbeniki, ki bodo v soboto igrali in peli v dvorani osnovne šole na Koroški Beli, v veliki večini zaposleni v Tržiču v ladjedelnici. Goste bodo na parkirnem prostoru na Javorniku sprejeli in jih pozdravili predstavniki Svobode in ostalih množičnih organizacij na če-

lu z godbo na pihala v soboto popoldan okrog 17. ure.

- or

ZAHVALA

Za prejeto darilo se lepo zahvaljujem svojim sodelavcem in vodstvu plinskih generatorjev in še posebej tovarišu Janezu Bergantu.

Peter Lukan
invalidski upokozenec

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru konstrukcijske delavnice se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Franc Valentinčič
konstrukcijska delavnica
montažni oddelak

Kaj bomo gledali v kinu

Kino »RADIO«

18. in 19. decembra italijanski barvni CS film HERKUL OSVAJA ATLANTIDO, ob 17. in 19. uri, v nedeljo tudi ob 15. uri

20. decembra angleški barvni film BECET, ob 17. in 19.30

21. in 22. decembra italijanski barvni CS film GEPARD, ob 17. in 19. uri

23. decembra francoski barvni CS film KAPETAN FRACASSE, ob 17. in 19. uri

24. decembra italijanski film LJUBEZEN V STOCKHOLMU, ob 17. in 19. uri

25. decembra ameriški film OD TOD DO VEČNOSTI, ob 17. in 19. uri

Kino »PLAVŽ«

18. in 19. decembra italijanski barvni CS film GEPARD, ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri

20. in 21. decembra italijanski barvni CS film HERKUL OSVAJA ATLANTIDO, ob 18. in 20. uri

22. decembra francoski barvni CS film KAPETAN FRACASSE, ob 18. in 20. uri

23. decembra slovenski film NE JOČI, PETER, ob 18. in 20. uri

24. decembra francoski CS film LJUBEZEN PRI DVAJSETIH, ob 18. in 20. uri

25. decembra franc.-ital. barvni CS film PANTOMAS, ob 18. in 20. uri

Kino ŽIROVNICA

18. decembra ital.-špan. barvni CS film KRVAVI KAPETAN

19. decembra nemški film TAJNI ARHIV NA ELBI

22. decembra italijanski barvni CS film HERKUL OSVAJA ATLANTIDO

23. decembra ameriški film OD TOD DO VEČNOSTI

25. decembra italijanski barvni CS film GEPARD

Kino DOVJE

18. decembra nemški film TAJNI ARHIV NA ELBI

19. decembra italij.-španski barvni CS film KRVAVI KAPETAN

22. decembra ameriški film OD TOD DO VEČNOSTI

23. decembra italijanski barvni CS film HERKUL OSVAJA ATLANTIDO

24. decembra franc.-ital. barvni CS film PANTOMAS

25. decembra francoski CS film LJUBEZEN PRI DVAJSETIH

Kino KOROSKA BELA

18. decembra — zartol!

19. decembra amer. barvni film POGON IZ PEKLA

20. decembra italijanski barvni CS film GEPARD

24. decembra ameriški film OD TOD DO VEČNOSTI

25. decembra italijanski film LJUBEZEN V STOCKHOLMU

Kino KRANJSKA GORA

18. decembra amer. barvni film POGON IZ PEKLA

19. decembra francoski CS

film LJUBEZEN PRI DVAJSETIH

23. decembra italijanski barvni CS film GEPARD

24. in 25. decembra italijanski barvni CS film HERKUL OSVAJA ATLANTIDO

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 17. decembra od 12. ure do 24. decembra do 12. ure.

ZAHODNI DEL JESENIC: dr. Stanka Rosenstein — Zdravstveni dom Jesenice, redna ordinacija vsak dan od 7. do 13. ure.

VZHODNI DEL JESENIC: dr. Avguštin Tancer — Zdravstveni dom Jesenice, redna ordinacija vsak dan od 14. do 20. ure, razen ob sobotah od 7. do 13. ure.

Radio Jesenice

— srednji val 200 m

Program od 18. do 23. 12.

Sobota, 18. 12. ob 15. uri

- lokalna poročila
- obvestila in reklame
- oddaja »Kulturno prosvetne zanimivosti in problemi«
- čestitke in želje poslušalcev
- mladinska oddaja; vmes stalna rubrika: »poklicno usmerjanje«.

Nedelja, 19. 12. ob 11. uri

- oddaja: Mi pa nismo se uklonili — sestavek o Franju Krču — primer solidarnosti in koledar važnejših dogodkov v preteklosti
- obvestila in reklame
- športnih 10 minut
- čestitke in želje poslušalcev.

Torek, 21. 12. ob 15. uri

- lokalna poročila
- »Naši amaterji nastopajo«
- Delavska univerza — sestavek iz ciklusa »Sola za starše«
- obvestila in reklame
- oddaja »Naši poslanci in odborniki odgovarjajo občanom«
- čestitke in želje poslušalcev.

Četrtek, 23. 12. ob 15. uri

- lokalna poročila
- obvestila in reklame
- »Pravnik vam svetuje« — o popisu in ocenjevanju stanovanj
- glasbena oddaja
- Jeseniške aktualnosti — »Turizem v naši občini«.

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije železarne ter odboru elektropeči in Občinskemu odboru Zvezi borcev se najtopleje zahvaljujem za denarno pomoč v moji dolgotrajni bolezn, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Stanko Brus
nadzorna služba

ŠPORT IN KULTURA

Nov rekord v Planici

Na prenovljeni 90-metrski skakalnici v Planici so bile v nedeljo izbirne tekme skakalcev za sodelovanje na novoletni avstrijsko-nemški turneji. Starterju se je prijavilo 15 tekmovalcev.

Zanesljivo je zmagal večkratni državni reprezentant Zajc z Javornika. V obeh skokih je postavil nov rekord skakalnice. V prvi seriji je skočil 87,5 m in s tem za pol metra podaljšal rekord skakalnice, ki sta ga držala Pečar in Wegscheider (ZRN). V drugem skoku je v izredno lepem letu, morda nekoliko trdem doskoku, prekosil samega sebe in skočil 90 m. Na drugo mesto se je uvrstil Pečar iz Mojstrane, ki zopet prihaja v staro formo. Nekoliko se mu še pozna dveletno mirovanje, toda selektorji močno računajo nanj v prihodnje. Tretji je bil Gia-

Marjan Pečar zopet v formi

comelli, ki je obakrat skočil 75,5 m. Eden naših najboljših skakalcev Eržen je imel obakrat smolo in je podrsal po snegu. Pozna se mu še, da zaradi študija ni dovolj treniral na skakalnicah iz umetne mase. Stanko Smolej z Javornika je skakal zelo lepo in solidno ter se uvrstil na peto mesto. Naš mladi Malej, ki letos prvič tekmuje v članski konkurenci, je imel nekoliko smole in se je uvrstil šele na 14. mesto. Vsi skakalci so pokazali zadovoljivo formo.

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne podružnice železarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času moje rehabilitacije.

Franc Kmet

V posebni izjavi za bralce »Železarja« je predsednik tehnične komisije Smučarske zveze Jugoslavije Miloš Rutar povedal, da so letošnje priprave precej zgodnje, za kar ima največ zaslug planiški komite, ki je omogočil skakalcem tako intenzivne predpriprave. »Vsem se pozna, da imajo za seboj precej skokov na skakalnicah iz umetne mase in to na Mostecu (Ljubljana) in v ČSSR, teden dni pa so bili na Pokljuki, kjer so trenirali že na snegu.

Na današnji tekmi so pokazali, da so v zadovoljivi formi: Zajc skače zelo lepo, je pa še trd v doskoku, Pečarja rešuje volja in upornost do tega športa, Eržen še ni v formi in je trenutno v krizi, ki jo dobi vsak tekmovalac drugega ali tretjega dne na treningu, dela pa mu težave doskok. Na novoletno turnejo po Avstriji in Nemčiji bodo odpotovali Zajc, Pečar in Eržen. Pri najvišjem forumu te turneje pa smo zaprosili, da bi odpotovala poleg omenjenih treh še dva tekmovalca, da bi svoje znanje izpopolnili v mednarodni konkurenci. V poštev pridejo Giacomelli, Smolej in Koprivšek, ki so v zadnjem času najbolj napredovali. Druga skupina naših tekmovalcev skakalcev bo odpotovala na švicarsko turnejo in to 26. decembra. Tekme bodo na dveh 100 m in dveh 90 m skakalnicah. Tekmovalci še niso določeni. Določili jih bomo v nedeljo na drugi preizkušnji v Planici.

Za kratek razgovor smo zaprosili še novega rekorderja Ludvika Zajca: »Z rekordom

Ludvik Zajc je prekosil samega sebe in skočil 90 m

sem vsekakor zadovoljen, toda nisem še v zadovoljivi formi. Skakalnica je bila odlično pripravljena, le na zaletu je bila nekoliko poledenela. Sedaj, ko je prenovljena, me spominja na holmenkolensko. Veseli me, da je v letošnjem letu izbira skakalcev večja. V zelo dobri formi so Pečar, Eržen, Koprivšek, Giacomelli in Smolej. Kvaliteta se je precej dvignila. Če bo vse po sreči, se bom na novoletni turneji uvrstil med prvih petnajst.

Rezultati: 1. Zajc (87,5, 90) 223 točk, 2. Pečar (79,5, 87) 201,1 točke, 3. Giacomelli (75,5, 75,5) 165,3 točke, 4. Oman (73, 76) 161,6 točk, 5. Smolej (72,5, 72,5) 157,2 točke.

Polde Karlin

BRZOJAVKE

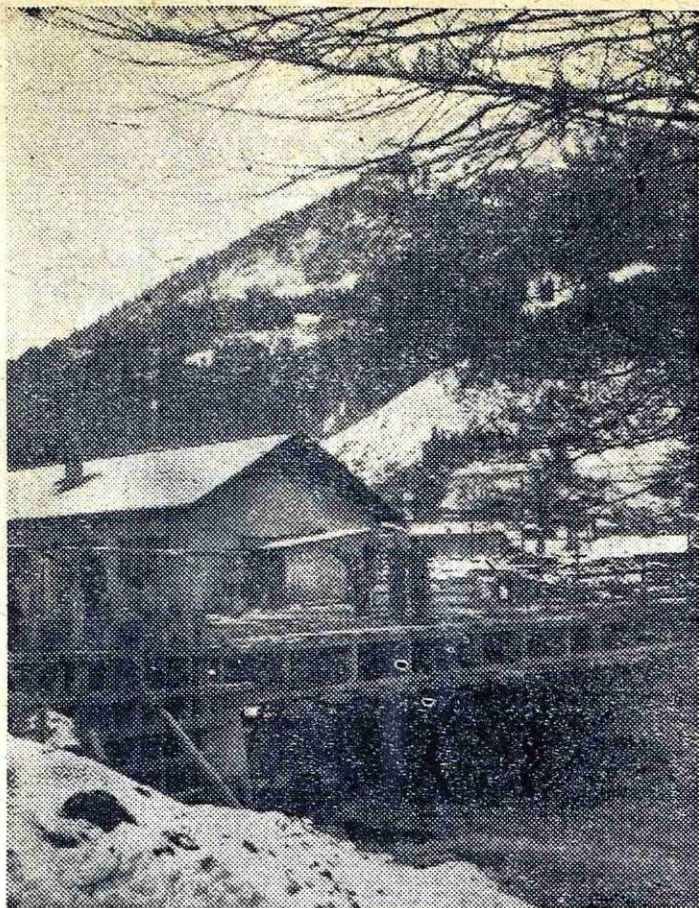
● Na drsališču pod Mežakljo je v nedeljo zvečer moštvo Kranjske gore v prijateljski mednarodni hokej tekmi premagalo ligaško moštvo Italije ALLEGHE s 5:3 (2:0, 2:2, 1:1). Za Kranjsko goro so bili uspešni: Pipan, Eržen, Škerjanc Vidmar in Hribar, za goste pa: Malone in De Toni 2.

● Pododbor Hokej 66 na Jesenicah je na svoji zadnji seji razdelil zadolžitve. Vsi odborniki so obljubili, da bodo svojo dolžnost opravili kar najbolje. Igralcem C skupine zagotavljajo prijetno bivanje, pokazali pa jim bodo vse lepote Gorenjske.

● Med prvimi, ki je imel svoji redni letni občni zbor,

je sankski klub Jesenice. Za predsednika kluba je bil izvoljen Jože Jelovčan. Pri Savskih jamah nad Jesenicami bodo s prostovoljnim delom uredili tradicionalno sanksko progo.

● Na drsališču pod Mežakljo so končali z betoniranjem severne tribune. Sedaj gradijo tri garderobe v notranjosti in kopljejo dovod za gretje in vodo. Strojna oprema za ledarno bo prispele 10. januarja 1966. Vsa dela pri montaži opreme bodo opravili člani kegljaškega kluba prostovoljno. Okoli 20. januarja pa bo dobila ledarna tudi težko pričakovani stroj za čiščenje ledu znamke Zamboni.

Gradnja mostu čez Savo lepo napreduje

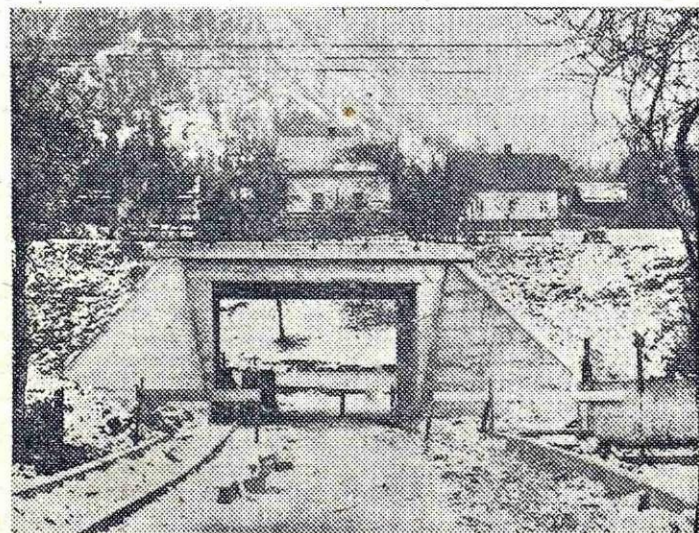
Uspehi šole za alpsko smučanje

Že več kot leto dni v Kranjski gori usepno deluje šola za alpsko smučanje. Pobudnik te, do sedaj edine tovrstne šole v državi, je prof. Marjan Jeločnik. Duhovni in praktični vodja je znani in kranjskogorski športni delavec Janez Mlakar. Zola je delovala neprekinjeno preko vsega leta. V svojih vrstah ima 13 učencev in učenk osnovne šole iz Kranjske gore. Ko je na Vitrancu letošnjo pomlad zmanjkalo snega, so mladi smučarji odšli na Vršč.

Stalno vadbo preko vsega leta pa jim je omogočil plaz pod Pristojnikom, ki je bil letošnje poletje zatočišče vseh slovenskih smučarjev. Konec letošnje poletne sezone se je šola znašla v finančnih težavah, saj pristojni forum ni dal vsega obljubljenega denarja. Od obljubljenih 2 milijonov so prejeli samo 300.000 dinarjev. Da ne bi prišlo do razpada že takoj v prvem letu obstoja, so na pomoč priskočili starši go-

jencev in pomagali iz zagate s finančnimi in materialnimi sredstvi. Športno društvo Kranjska gora jim je nudilo pomoč v rekvizitih.

Uspehi šole so bili že vidni lani na mladinskem državnem prvenstvu v Črnem vrhu nad Jesenicami, saj je nekaj slušateljev zasedlo več vidnih mest. Uspeh bo nedvomno v letošnji sezoni še večji, saj imajo za seboj precej prevoženih kilometrov na smučeh. To je tudi glavna garancija za lepe uspehe. Vodja Mlakar vadi sedaj svoje mlade na pobočjih Vitranca. Zelo uspešno že premagujejo postavljene ovire in se vadijo prihodnje več podpore, bodo število slušateljev povečali na okoli 30. Neumorni kranjskogorski športni delavci so prepričani, da ne bo ostalo samo pr obljubah in da bodo gojenke in gojenci v bližnji prihodnosti dostojno zastopali barve svojega kluba. Nekaj z teh vrst pa jih bo prav gotovo zraslo v vrhunске smučarje.

Novi podvoz pod železniško progo Jesenice-Ljubljana bo kmalu dograjen

Gradnja športno-kulturne dvorane

Letos spomladi je potekala akcija o odstopu dveh dnin, ki naj bi jih po možnosti vsi zaposleni občan prispeval h gradnji pokrite športno-kulturne hale. Akcija je uspela povsod tam, kjer so člani odbora za gradnjo tega objekta naleteli na razumevanje pri upravnih in samoupravnih organih podjetja, zavoda ali ustanove. Rezultati so danes vidni in otipljivi, čeprav zadana naloga in obljube še niso v celoti izpolnjene.

Marsikdo danes sam sebi, pa tudi javno postavlja vprašanje, zakaj ne bo športno-kulturna hala dograjena do svetovnega prvenstva v hokeju na ledu in ledena ploskev ne bo imela predvidene strehe. Odgovor na to vprašanje je kratek in jase — pomanjkanje finančnih sredstev. Obiskovalci hokejskih tekem danes lahko ugotavljajo, da je nekaj v letošnjem letu le narejenega, s ponosom pa lahko potrdimo, da je vse zgrajeno le s sredstvi, ki so jih prispevali posamezniki z odstopitvijo zaslužka dveh dnin in dotacijami jeseniških podjetij, zavodov in ustanov. Tako se je od začetka akcije do danes zbralo na tek. računu odbora za gradnjo športno-kulturne hale 114.292.048 dinarjev. Napačno je sklepanje nekaterih, da je le jeseniški železar tisti, ki nosi breme za gradnje hale. Res je, da glede na število zaposlenih največji prispevek od pade na kolektiv železarne, sodelujejo pa tudi drugi. Zato ne bo odveč, da navedem kolektive, ki so prispevali k znesku 114.292.048 dinarjev, ali v obliki dotacije ali v prispevku zaslužka dveh dnin. To so:

- Železarna Jesenice
- Zavod — uprava športnih igrišč
- Elektrarna Moste
- Železniško transportno podjetje
- Občinska športna zveza Jesenice
- Komunalno podjetje Jesenice
- Zavod za zaposlovanje delavcev Jesenice

Športne brzojavke

● Na Črnem vrhu nad Jesenicami je pričela redno obratovati prenovljena žičnica vlečnica, last zavoda za vzdrževanje športnih objektov Jesenice. Žičnica je dolga 445 m in prepelje 180 ljudi v eni uri. V prihodnje nameravajo zmogljivost povečati še za 100. Namestiti pa morajo še nekaj sider. Cena za enkratno vožnjo je 60 dinarjev, mladina pa ima popust.

● Na Jesenicah so pričeli s širšo akcijo, naučimo se drsati. Uprava ledarne je dala v dopoldanskem času brezplačno na uporabo ledeno ploskev za ljubitelje drsanja. V bližnji prihodnosti pa mislijo urediti tudi izposojevalnico drsalk. Urnik prostega drsanja: vsak dan od 10. do 14. ure, v sredo, četrtek in soboto pa tudi od 15. do 17. ure

- Podjetje »Gorenjka« Jesenice
- Občinski komitet ZKS Jesenice
- Občinski odbor SZDL Jesenice
- Občinski sindikalni svet Jesenice
- Komunalni zavod za socialno zavarovanje
- Trgovsko podjetje »Rožca« Jesenice
- Kovinoservis Jesenice
- Občinska skupščina Jesenice
- Ljubljana transport — poslovna enota Jesenice
- Služba družbenega knjigovodstva Jesenice
- Zavarovalnica Jesenice
- Medobčinska komunalna banka — podružnica Jesenice
- Lekarna Jesenice
- Vodovod Jesenice

Navedeni kolektivi so dane obljube izpolnili. So pa še kolektivi, ki se strinjajo z akcijo, obljubili so sredstva, vendar je ostalo samo pri obljubah. Odbor za gradnjo je prepričan in pričakuje tudi njihov prispevek. Čeprav je v primerjavi s potrebnimi sredstvi njihov prispevek majhen, vendar je zelo zaželen. Tudi pri gradnji hale velja naš stari slovenski pregovor: »Kamen na kamen palača, zrno do zrna pogača!«

Pri akciji je odbor računal tudi na moralno podporo jeseniških občanov, ki naj jo uspešno zaključijo akcija potrdi. Mislim, da je danes malo podobnih primerov. Zato je ob takšni moralni podpori

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše ljube mame

MARIJETA MEDJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se od nje poslovili in jo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Sajevcu za večkratno zdravniško pomoč in posebno zanimanje za pokojnico ter vsem bližnjim sosedom za nesebično pomoč.

Iskrena zahvala terenskim družbeno političnim organizacijam Podmežaklje in hišnemu svetu za poslovlilne besede in organizacijo pogreba ter pevcem za ganljive žalostinke.

Zahvaljujemo se darovalcem vencev in cvetja, posebno kolektivu Zavarovalnice Kranj, vodstvu in sodelavcem prometnega oddelka železarne in predsedstvu ObO ZB Jesenice. Najlepša hvala tudi lastnikom osebnih avtomobilov za nesebično uslugo.

Zaljujoči: mož Franc in sinova Franci ter Ciril — Čiro z družinama

odbor tudi računal s tem, da bodo merodajni faktorji akcijo gradnje, zaradi predvidenega svetovnega prvenstva v hokeju na ledu, pospešili z odobritvijo prepotrebnega kredita 200 milijonov dinarjev. Žal nam ni uspelo, razen obljub, dobiti posojilo, zato razumljivo tudi pokritega drsališča oziroma hale za hokejsko svetovno prvenstvo, ki bo v marcu, ne bo. Čeprav zastavljenega cilja ne bomo uresničili, mora biti naša nadaljnja skrb in naloga, da Jeseničani dobimo pokrito halo, ki naj služi za športne in kulturne prireditve ter v komercialne namene — razne sejme, razstave in podobno. Dosedanji uspehi pri gradnji nam morajo zato služiti kot vzpodbuda, da cilj dosežemo. Računati moramo kot doslej na naše lastne sile, skušali pa bomo najti razumevanje tudi na merodajnih mestih, da nam s posojilom — ne samo z obljubami, omogočijo hitrejšo dograditev hale. To pri vsem tem, kar smo že storili, tudi zaslužimo.

Mirko Zupan

ZAHVALA

Ob prerani smrti drage mame

MARIJE KRC

se iskreno zahvaljujemo sosedom za nesebično pomoč, darovalcem vencev, Vlasti Vidičevi za poslovlilne besede ob odprtem grobu in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti ter se poslovili od nje.

Zaljujoči: družina Pavlenč in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, sestre in tašče

NEŽE RESPET

se iskreno zahvaljujemo dr. Tancarju za zdravljenje, dr. Rosensteinovi za zadnji obisk, vsem sosedom za darovana venca, darovalcem cvetja, vsem, ki so prispevali denarno pomoč in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Zaljujoči: sin Dominik, sestra Marjanca in snaha Angela

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarnja, Železarna Jesenice. Tel. int. 758 in 394 — Tisk CP »Gorenjski tisk«